

27
L-187 7/4

L-411 (P)

Mušu
tizibas pamata māzības.

Dr. Š. Siganda.

15K.
Iecējā 1909.

Jianas Bešņečša apgādībā,
Guvorova celā № 11.

L $\frac{27}{187}$

m/f (10)

L $\frac{1}{411}$ (P)

Dr. F. Wiganda.

Мубфу тизибас * * * *
* * * * памата махзибас.

Медицијис А. Кошкис.

Лепajā 1909.

Зianas Вехстнеша издеумс,
Суворова еелā № 11.

1918

Pāab. 1889g.

VALSTS BIBLIOTĒKA
Inv. 434.081

0310027187

—
Типографія Ю. Костолинеца, Либав.
—

Muhju tizibas pamata mahzibas.

I.

Grehks un sčehlastiba.

Rom. gr. 4,25. lasam no Kristus: Kas ir nodots muhju grehku dehl. Bajniza ir pihlars un pateesibas pamatojums. Lai wina tas wa-
retu buht, Deews winai dewa zaur Saweem apustuleem gaismu pah
Sewi un Sawu nodomu un zelem, furus Winsch grib eet ar ikweenu
atsewischti; ar Sawu bajnizu un ar wisu pasauli. Pahwils faka uš
Ewejus draudses wezafajeem: Es ne-ejmu atrahwees, fa jums nebuhtu
pajludinajis wisu Deewa padomu. Scho mantu wajadsjeja bajnizai fa
ustizigam nama turetajam fargat un firdsapfinigi pahrwalbit. To wina
naw darijuse. Daudj fo no sčhis dahrgas mantas wina ašmirfufe un
par neezigu turejuse, dafčas pateesibas ir tizibu sčktiras weenupufigi
zilbinajufčas un zitas turpreti pametusčas ne-ewehrotas. Sčahda ap-
grehtofchanas pee Deewa wahrda mahzibas ir allasch atkodusces prak-
tiskā kristigā dšihwē. Mehš redšam, fa Romas bajnizas nodalā top
stipri usswehrtā mahziba par bajnizu, par amatu, sakramenteem un pee-
luhgšchanu; bet fo šwehti raksti faka par katra weena kristiga zilweka
stahwokli pret sawu Deewu un Pestitaju, par perjonigo šatiksmi ar Deewu,
tas tur top majak ewehrots un wišā sawā dšilumā tikai reti peedših-
wots. Zaur to tad nahf, fa muhju romeeschu brahli gan wed bajnizas
dšihwi, bet nepasihst pilnā mehrā perjonigas tizibas dšihwes nopeetnibu
un šwehtlaimibu. Zaur reformaziju tapa atkal listi uš lukturi leeli ee-
wehrojami kristigas pestifchanas pateesibas gabali un daudj kas tapa
tihrits. Muhju protestantu brahli usšwer stipri un paresi, fo šwehti
raksti faka par katra weena grehku nošcheloschanu, atgreeschanos un
šwehtofchanu un wispahrigi par grehku un sčehlastibu un kristiga zil-
weka tizibas dšihwi un wina šatiksmi ar Deewu. Bet pateesiba par
bajnizu, sakramenteem, amateem un pecluhgšchanu ir wineem daudjreij
šwescha. Tas dod wisam protestantismam sawu raksturu. Winu dšila
perjoniga deewbihjiba padara daudjreij sčhelschanu un šarautifchanu,

ſakramentu nezeeniſchanu un nefahrtibu un iſpoſta baſnizas dſihwi. Baſniza ià newareja tapt pee piluibas un winai nebija eeſpehjamſ eetbruhtganam pretim.

Deewſ dewa no jauna apuſtuluſ, un weenu no wiſcewehrojamaſeem un ſwahrigaſeem gabateem, fo Winſch mums dahwinajis zaur wineem, ir kriſtigas mahzibas atkal atjaunoſchana. Tapa atraſtas winas wezàs mantas un atkal paſludinatàs aiſmirſtas pateeſibas. Kriſtiga mahziba un baſnizas fahrtiba tapa wiſpuſigi tihrita, un kaſ jo eewehrojamaſ un tikaſ zaur apuſtuleem war notift, ir taſ, ka tapa atkal atjaunots fatra ſewiſchka mahzibas gabala iſhtais mehſ un pareijais lihdiſſwars. Taſ bija leelſ apuſtuliſtiſ darbſ. Apuſtuli mums ir paſludinajuſchi wiſu Deewa nodomu, mums rahdijuſchi wiſu, par muhſu grehſeem miruſcho un Sawà godibà atkal atnahſdamo Kriſtu. Muhſu, ka apuſtulu ſekotaju peenahſtums bija, ſcho mums no jauua dahwinato mantu ſahrgat un wiſà uſtizibà zeeti turèt. Bet, mani brahſi, mehſ eſam kriſtuſchi tanì paſchà kluhdà ka muhſu lautbaſnizas jeb tizibu ſchkiru brahſi un eſam uſ ſewi krahmuſchi to paſchu noſeegumu. Ari mehſ eſam ar laiku atſewiſchkoſ gabaluſ weenpuſigi zildinajuſchi un uſ zitu pateeſibu rehſinumu weenpuſigi uſnehmuſchi. Waſ ne, pateeſibas, furas mehſ dſirdejam uu mahzijameeſ zaur ewangelisteem ka pawijam fo jaunu, bija mums it ſewiſchki miſlaſ? Mums labat patita ſpredikot un klaufiteeſ ſpredikuſ par iſchetrfahrtigo amatu, par garigàm dahwanàm, par muhſu ſtahweſchannu uſ Zianas kalnu un wiſpahrim par ta Kunga atnahſchannu, bet muhſu tizibas pamata mahzibas, nelikàs mums tik wiſai no ſwara. Par to tapa maſat ſpredikotſ, un taſ mehſ klaufijameeſ ar maſaku intereſi. Taſ mehſ jau bijàm paſinuſchi agrat, bijàm mahzijajuſcheeſ ſkolà un baſnizà, taſ mums nebija nebuht jaunſ. Ari pee mums taſ ſmagi atfodeeſ. Apzereſchana par muhſu ſtahweſchannu uſ Zianas kalnu neſwehto, bet ſtahweſchana jem kruſta, apzereſchana un nogrimſchana Deewa leeloſ darboſ par paſauleſ peſtiſchannu, taſ ſwehto. Ia mehſ buhtu wairaf un nopeetnaſi dſihwojuſchi pamata mahzibas, tad muhſu dſihwoſchana buhtu bijuje ſwehtaka un muhſu grehtu noſchehloſchannai warbuht newajadſetu tagad buht til dſilai. Sche ir leela noſaweſchana, gruhtſ noſeegums, kaſ mums ari neſamſ Deewa preeſchà ſchini grehtu noſchehloſchannas laikà ar kaunu un noſchehloſchannu.

Tomehr mums newajag ſawuſ grehtuſ til ween aſiſht un noſchehlot, bet ari noſaweto aſſtrahdat un laboteeſ. Muhſu nopeetniſ peenahſtums ſchini kluſà laikà ir, wairaf atdſihwinat kriſtigas tizibas pa-

mata mahzibas un winas peedfihwot wiſā winu plaichumā un wiſā winu dſilumā un ſwehtumā, uſ ko koadjutori neapnihtſt muhs aiſrahbit. Juhs warbuht ſalat: Mehs tatſchu ſinam un tizam, ka Deews ir zilweks tapis un ka Kriſtus preekſch mums ir miris, to mehs eſam arweenu tizejuſchi un nekufinami pee ta paleekam: ko lai tur wairaf daran? Mani brahli, ar to wehl nepeteek, ka mehs iſhis leelās deewiſchki gās pateefibas tizam un taſhs tizibā uſglabajam, bei mums japecaug ſapraſchanā un arween wairaf jaceſaknojās un jacedfihwojās ſchinis pateefibās. Juhs paſiſhtat un ſinat wiſus iſchos kriſtigas tizibas gabalus, un iſcho ſprediku noluhſt ari naw, pawairot juhſu atſiſchānu, bei wini lai jums palihdſetu pecaugi muhſu tizibas pamata mahzibu perſonigā peedfihwojchanā un taſhs ſajuſt allaſch ar leelaku nopeetnibu un leelaku ſwehtibu. Ja apjeegeleteem preekſchā ejot ſaweem brahſleem jabuht teem par preekſchiſimi, tad pee wineem wiſpirms meklejama jo dſila atſiſchana par grehta breſmigunnu un ſewiſchki dſili peedfihwojumi ſchehlaſtibas ſwehtlaimibā eekſch Kriſtus. Ari eekſch tam un wiſpirms eekſch tam jacewed muhs apſeegeleſchanai. Ak mani brahli, peekopjat uſtizigi un apſinigi, ar ſwehtu nopeetnibu un behrniſchki gahroſchānu perſonigo ſatitſmi ar Deewu un ſawu Peſtitaju kambariti, luhgſchānā, Deewa wahrdu laſot un Wina noſlehpunnu klufa pahrdomaſchanā. Redomajat, ka pirmā un weenigā ſatitſme ar Deewu ir deewkalpoſchanās un ſatitſme ar dwehſeles kopeju. Muhſu tizibas dſihwes pirmis eeaſhtums un pamats ir un paleek katra zilweka perſoniga ſatitſme ar Deewu, ſtaigaſchana ar Winu, rumāſchana ar Winu, ee-eeſchana eekſch Wina. Es gribetu jums dot kaſdu praktiſku mahjeenu. Tas Kungs tureja par wajadſigu, daſchurciſi atrautees no ſaweem eenaidneekeem un no ſaweem draugeem un dotees weentulibā un klufibā. Tad Winſch luhdſa Deewu un nogremdejās weenibā ar Sawu debeku Lehwu. Winſch pawadija zauras nahtis ar Deewu, un tad no jauna ſtiprināts eeaſhka Sawu darbu no jauna. Tā ari mums itweenam jatur par wajadſigu beechaki atrautees no wiſa ka un dotees klufibā nu runat ar Deewu, pahrdomat Wina leelos darbus un nogremdetees eekſch Wina. Tas dod jaunu ſpehku un jaunu gaiſmu. Tad runa Deews ar mums brihniſchki gā wiſje, tad parahdās Winſch mums arweenu wairaf un dod mums gaiſmu par Sawu noſlehpuma pilno buhtni, par mums paſcheem un par muhju uſdewumeem. Tad atbild Winſch mums gruhtus jautajumus un nowehl mums daudſfahrht baudit ſwehtlaimigakos brihſchus. Redomajat, ka tas Kungs weenweenigi zaur ſaweem kalpeem uſ jums runa, juhs weenigi zaur wineem

apgaišmo un tīkai deewtalpošchanās jums grib tuvotēs. Winšch ilgojās peļz tam, ka tehws runat ar ikveenu ſawu behrnu ari atšewiſchti, lai dotu winam garīgus perſonīgus peedſihwojumus un lai pilditu wina rolas ar garigeem ehdamēem upureem, kaš tad wehſat eeprēzina kalpa ſirdi. Atwerat Šwehtajam Garam ſawus ſirdswahrtus un durwis, lai Winšch juhš pilda, apgaišmo un weizina. Zuhš gan ſakat: preekſch tahdām kluſām ſtundām mums gandrīhš nekad naw laika, un ziļ jauti taš ari nebuhtu, mehš pee tam netēkam, dehl ikdeeniſchkaš darba praſibaš. Mani brahti, kam preekſch tam naw daudj laika, taš lai iſleeto to maſumu laika, lai maſat laſa laiſrakſtus un ranga eedaliteeš, tad jaw gan eeš. Ar kaſhdām puhlēm un uſzihtibu atſwabinajāš daudſkahrti nama mah-tes uļ kaſhdu deewtalpoſcham darba deenāš; ar tamlīhdiſigām puhlēm un uſzihtibu ari ikveenam no jums buhš eeſpehjams eeguht laiku preekſch ſchis kluſāš pahrdomaſchanāš. Eš pahrdomaju Tawu hauſlibu deenāš un nahtis. To daridami juhš drihš ween baudīſit ſwehtigoš augtuš un newareſit wairš no tam atrauteeš.

Kriſtigāš tizibaš un wiſāš kriſtigāš mahzibaš widuš punktš ir ſchis noſlehpums: Deewš parahditi meeſā. Deewš ir laika peepildiſchana žilwekš tapiš. Mehš jautajam: Kapehž Deewš tapa žilwekš? Šwehti rakſti to ſaka, un apuſtuli mums to mahzijuſchi, Deewš tapa žilwekš, ka taš teitš Seemašwehtku prefažziā, Deewš redſamš meeſā, lai mehš Wīnu to neredſamo atſihſtam un mihlejam. Winšch gribeja žilwekeem parahditeeš, wineem doteeš paſihiteeš, želt winuš uļ Sawāš atſihſchanaš un mihleſtibāš augſtaku pakahpeni un winuš darit par deewiſchkiģāš dabāš dalib-neekeem. Zaur to Winšch gribeja žilweku peeweſt pee pilniģāš Deewa lihdſibaš. Viħdš tam laikam wehl nebija žilweki, pat ne tee tizigakee ſtarp wineem, Deewu ka trihšweenigu atſinuſchi nedš Wīna pilno mihleſtibu peedſihwojuſchi. Wīna meeſā-tapuſchajam Dehlam, ſchāi Deewa dahwanai žilwezei, wajađſeja žilwekeem ſcho neſt. Un Winšch to ir neſiš. Winšch rahdija žilwekeem, kaſhdu prahtu Deewš tur uļ wineem, un kaſhdu prahtu žilwekeem wajađſetu turet pret Deewu un, kaš Wīnu redſeja, taš redſeja to Tehwu. Ja, ſchīni ſinā waram ſažit, ka Deewš ari tad buhtu žilwekš tapiš, tad mehš nebuhtu grehtojuſchi. Bet Deewa Dehla žilwetapſchanaī bija wehl kaħdš žiš noluhkš, un taš top mums ſaprotamaſkš, tapehž ka mehš žilweku paſihſtam tīkai wīna grehziģā ſtahwofli. Šcho noluhku uſrahda mums ſwehtu rakſtu ſeſoſchāš weetaš: Tik loti Deewš to paſauli mihlejiš, ka Winšch Sawu weenpeedſimuiſcho Dehlu dewiš, ka wiſeem teem, kaš tiz uļ Wīnu, nebuhš paſuſt, bet dabuht muħhīģigu dſihwo-

ſcham. (Zahn. 3,16). Tas Zilweta-Dehls ir nahzis, metlet un ſwehtu darit to, kas paſudis. (Zuhf. 19,10). Kristus Jezus ir nahzis paſaulē grehziņeckus iſglaht. (I Tim. 1,15).

Mani brahli, kas grehts ir? Grehts peeder ari pee křiſtigām pamata mahzibām, wiņſch ir weens no tumſchām, breeſmigām pateeſibām. Bet muhſu ſapraſchana ir wiſai wahja to iſpraſt. Waj eſat reiſ pahrdomajuſchi, kas grehts ir? Es nerunaju tagad no atſewiſchkeem grehkeem. Juhs gan ſinat ka ſlepławiba, laulibas pahrfahpſchana, beſmihliba ir grehti, bet waj juhs eſat reiſ pahrdomajuſchi, kas grehts ir? Waj juhs eſat ſtatijuſchees winam reiſ waigā wiſā wina breeſmigumā? Waj juhs reiſ pahrnehmuschas ſchauſchalas dſilas ceļſchigās ſchauſchalas, preeſch ſchihš waras, kas atſchlihruſi debesi no ſemes, noderwuſe paſuſchana it wiſu paſauli un noweduſi pee křiſta Deewa Dehlu? Waj grehts teui iſdrebinajis zauri, waj eſi reiſ raudajis par to, ka ſchi wara paſaulē un tew ar winu wehl arween kopiba? Waj eſi reiſ raudajis par to, ka tu eſi grehziņeckš? Dahwidš to ir peediſhwojis. Wiņſch ſaka: Uj ſawas gultas eš raudu zauru nahti, mana gultama weeta pluhſt no aſarām (Dahwid. dſ. 6,7). Breeſmigs grehta noſlehpums. Wiſu wina breeſmigumu arweenu wairaf atſiht un arween leelaku reebumu pret winu ſajuſt, tas ir kas no peeaugſchanaš ſapraſchana muhju tizibas pamata mahzibas. Grehts ir tiſ nejauks, ka tahdš dſildomigs djeeſmineckš ſaka, ka paſcham welam tas eſot reebes, kad wiņſch to reiſ redſejis wiſā winā reebigumā jehſcham eles wahrtoš.

Ka tas nahkas, ka mums daudreij tiſ maš bailes no grehta? Tas gan naht no tam, ka mehš daſchdaſchadi wehl pajchi grehkojam un ari grehtš muhš apſtahjis no wiſām puſēm. Tas notruſina, un juhs ſinat, ka zilwets weegli apron ari ar wiſliktako. Bet ari muhſu pawirſchiba ir wainiga. Mehš nenemamees laiku un nepuhlamees ar wiſu nopectiibu pahrdomat par ſcho tumſcho noſlehpumu lai tadejadi peeaugtu wina breeſmiguma atſihſchana. Un wehl kas. Waj netizat, ja Deews uſ katru beſmihligu wahrdu un uſ katrām neſchlihtām domām mums atbildetu ar ſibeneem un pehrkoneem, ka mehš tad nedſihwotu uſmanigaki un neſahrgatoš wairaf no grehta? Bet mums ir tahdš Deews, kas ſchehlſirdigs un kas mums ſchehligi peedod, zeelärt mehš grehtus noſcheſlodami Winam tuwojamees. Tas gan daſchu wilina uſ weeghprahtibu pret grehtu. Ta ir nebehdiba pret Deewa ſchehlſirdibu un Deewa lihšwainigdarſchana. Brahli, Deews ir ſchehlſirdigs Deews un ir pazetigs un no leelas apſchehloſchanaš, bet reiſ tatschu Wiņſch atbildeja uſ grehtu ar

Sawas swebtas dusmibas pehrkoni un sibeni. Tas notika tad, kad Wina Dehls pee frusta kahra un Winsch Samâ swebtuhshana bishajamais Deews apflehpa Sawu waigu preefsch Wina. Un wehl reij atbildes tas Rungs uj grehku, ne ar pehrkoni un sibeni, bet ar: Eita nosi no Manis, juhs nolahdetee, muhschigâ uguni. Wai tam, kas ar grehku spehlesjas, kas uj Deewa schelsfirdibu palaisdamees isturas weeglprahitigi pret grehku un ne-eenihst to uj dsihwibu un nahwi!

Ir grehki un nedarbi, furi katram, pat wisrupjatam zilwekam reebigi. Ja dehls sit sawu mahti, ja draugs nodod draugu, waj par to neisruhstas itweens? Rahds wezs tehuinsch isdalija sawu walsti sawam abam meitam. Winsch gribeja sawu dsihwes wakaru pawadit pee winam meerigi un bes ruhpen. Bet kad winsch nahzapee pirmas, ta wian aifraidija no sawa sleegschna un pee otras gahja winam tapat. Par tahdu nepateizibu no sahpen pahraemts tehuinsch tapa ahrprahitigs un maldijâs nakti, pehrkona laika par flaju lauku. Waj naw breesnigi? Bet, brahti, waj naw katris muhsu grehks sliftaks nefa wijs tas? Waj nesitam ar katru grehku sawam debesu Tehwam waigâ, waj neaisleedjam Winu un waj naw katris grehks, ko nodaram daudj leelaka nepateiziba nefa winu abu meitu nepateiziba pret sawu wezo tehwu-tehniu. Kam gan wehl nereebtos grehks!

Un luhkojatees uj grehta sekam, ko tahs padarijuschas. Zilweks ir Deewa nogihmis, bet grehks winu maitajis pehz meesas, dwehjeles un gara. Rahda mums noschelojama, pehz Pahwila wahrdeem, neeziga meesa. Putni apaksch debes redj labaki nefa mehs, un swebri lauka dsird un noprot labaki nefa mehs. Preefsch daudjeem no wineem ir jabehg radibas tehuinam—zilwekam. Lai sawu stilbu un roku nespehjbai palihdjetu, wajag mums ahmaru, kaktu un zitu darbu rihku. Katra zaurwilla war mums kaitet, muhsu meesa ir ihsts slimibu pereklis, un beidjot wina top nahwei un truhdeem par laupijumu. Pateesi neeziga meesa, un to padarijis grehks. Muhsu dwehjele ir tif nespehjiga, saprast Deewa darbus dabâ un gara walsti, un ir tif nespehjiga un tif pilna pretrunu. Un muhsu gars kahds nespehjigs un nelahprahitigs winsch ir atwehrtees Deewam un satiktees ar Winu. Tas wijs ir grehta sekas. Un paluhkojat uj zilwezes wehsturi. Deewa walstibas weenmehrigas meerigas un swebtigas attihstischanas weeta, ir wisa zilwezes wehsture nerimstoschu grehku un pahrlahpschamu kehde, no asinim, asaram un posta. Un besprahitigee radijumi nopuhjchas un mozâs sem lahsta, ko zilweku grehki pahr wineem isajinajusch. Deews sawa laip-

nibà ir ari wehl pametis tit daudj jautuma dabà, tur mehš ejam, eerau-
gam tomehr, ja dšitali apluhkojam, titai zihnu un behdaš, waja-
šchanu un nahwi. Stahwedami juhras peeprastè mehš domajam, naw
nekas flaištats un jaufaks. Bet kattris wilnis, kas peeftas pee muhju
tahjäm, peeplubina tuhftošcheem masu nedsihwu kuftonišchu. Kad ejam
šajuhšminati par Alpu kalnu jaukumu, tad dširdam, ka tur un tur we-
selas šahdšchas ar zilwekeem un lopecem tapuščas apsegtas no kalnu
šneega šchtuhloneem un kalnu gahšäm un wehl šchodeen tur gul jawà
kapà. Wišur bailes un nahwe, wišs ir grehta šefas.

Un kas arween wehl ne-eešihšt grehta breešnigumu, tas lai luh-
kojas uf to, kas nefiš muhju grehtus un bandijis wišas winu šefas.
Luhkojat uj Winu Getšemanè. Lai gan tas šlungs ari nahza kalpa gihmi
un Wina dšihwe wirš jemes bija uabadšiga un neeziga, tad tomehr nahš
Winišch mums preekščhà ka tahds leelais, ka waronis, ka ušwaretais. Uš
Wina wahrdu atšahj wišri wišu, kas wineem peeder, un eet Winam
pakaf. Uš Wina wahrdu top šlini wešeli, mironi želas augščäm un weli
išdšihiti. Winišch padara uhdeni par wišnu un pachdina tuhftošchus tul-
šueji. Winišch pawehl wilneem un wehtrai, Winišch šprediko laudim no
kalna un ijušta Sawus wehštnešchus uf wišäm pušem un dod wineem
waru. Winišch aišbahšch Saduzejeem muti un atbild Warišejeem tà, ka
neweens Winu wairs nedrihšt jantat. Winišch ušwar welu uf zihnas
lauku, un neweens newar Winam peelift rotas, pirms wina štunda naw
nahlufi. Wišur Winišch leels, warens ušwaretais. Bet Getšemanè naw
nekas redšams no wija ia. Tur Winišch ir nometees, piššchlos pašemotš
ar to weentigo luhgšchanu: Al mihtais Deews, lai jel tas bikeris Wan
eet garam. Nekas no augštuma, nekas no ušwaras. Ka tas nahza? Ta
ir grehta nasta, kas Winu nošpeedufe, kas Winu darija trihžam un dre-
ham. Mehš ešam paradušchi, zeešchanas štahštus apžeredami tapt aiš-
grahbti no eekščhligäm lihđjuhtäm ar zeešdamo škungu un ar šwehtu
dušmibu pret teem, kas Winam to wišu nodarijušchi. Bet lajat reiž zee-
šchanas štahštus no zita redšes štahwofla. Lafat reiž Mateus 26 un
27 nodatu un šefojat tur klahi tam škungam uj Wina zeešchanas želu ka
tahds notahšch štaititais. Kad juhs Winu redšat Getšemanè un augštas
teefas preekščhà, ka Winišch tur štahw atštahšs un netaišni noteefats, tad
lafat: To ir padarijis grehtš. Kad dširdat no Pilatus šoga nama ne-
jauko blaufchanu un kleeğšchann un redšat zeeteja weidu, kuršch pat pa-
ganu teefnešcha širdi atmihština, šistu un apmehditu, ar ehřkšcheem kro-
netu, tad lafat: To ir padarijis grehtš. Kad dširdat Winu pee krunta

staba sanzam pehz Sawa Tehwa un redjat, ka Winsch no Deewa un zilwekem atstahs, Sawu dwehseles ijlaisch, tad fakat: To ir padarijs grehks.

At schaufmigs noschpums un grehka breefmigums! Lai Deews pee-pilda juhsu firdis ar schihs waras peeaugdamu atsihschanu un ar eenaidu, ar nemitoschu eenaidu pret grehku.

Muhsu teksts fakat: Winsch-ir nodots muhsu grehku deht. Pahwils sje aif wisam leetam doma Bina nodoschanu nahwe. Kahda darijchana tai ar muhsu grehkeem, kas te par fakaru? Kristus naw miris ka kahds zits zilweks, ka kahds afins leezineeks par jawu pahzleezinaschanos, Winsch tapa nodots nahwe pahz mums, muhsu grehku deht. Ja Winsch nebuhtu par mums miris, tad mehš buhtu muhschigi pasuduschy un wija pasaule buhtu muhschigi pasudusi. Ka grehks un nahwe ir nahkusi par wiseem zilwekem, ta ari ir nahkusi pasudinaschana par wiseem zilwekem. Mani brahli, tilai tad, kad mehš pareisi japrotam to breefmigo pateefibu, kura ir ari weena no muhsu tizibas pamata mahzibam, un kad mehš it skaidri atsihsstam, ka mehš sawu grehku deht esam pelniuschy muhschigu pasuschanu un ka Deewam pehz Sawas taisnibas buhtu wajadsejis muhs eemest elle us wiju muhschibu, tilai tad mehš waram japrast schehlastibas swehtlaimibu, kas mums atspihdejust eeksch Jesus Kristus. Deews negribeja zilwekam laist krist, kuru Winsch pehz Sawas lihdsibas radijis un kuru Winsch gribeja paangstinat Sawu muhschiga personiga draudfibu. Wels un grehks gan bija lituschy daschadus schlehrschlus un uskawejusty Bina nodomu, bet isnihzinajuschy wini to nebija. Tomehr ta, schini krituschu stahwokli Deews newareja ijwest Sawu nodomu ar zilweku. Par grehku wajadseja notit gandarijchanai—atlihdsinaschanai, jo grehkam jelo jods un eepreeksch peedoschanai janoteek gandarijchanai—salihdsinaschanai. Tee ir deewischy pamata litumi. Bet kas lai buhtu nehmis jodu us sewi, ka wini wisi bija grehkojusty? Dahwids fakat 49.8.9. Sawu brahli neweens newar atpestit nebj Deewam par to dot atpirschanas makru; jo wisai dahrga ir winu dwehseles atpestischana un no tam jaatstahjas muhschigi. Te atspihdeja Deewa schehlastiba eeksch Jesus Kristus, schehlastiba, neissakama Deewa schehlastiba pret mums nabaga pasuduschem zilwekem. Deews dewa Sewi Paschu, Sawu Pascha Dehlu par upuri un par wisas pasaules grehku salihdsinaschanas upuri. Winsch, tas schihsstais un nenoseefigais, kas nesinaja ne no kahda grehka, nehma us Sewi brihwprahtigu mihlestiba muhsu grehkus, Winsch tapa tas Zehrs, kas nefs pasaules grehkus. Winsch neja muhsu sehrgas un uskrahwas

muhju jahpes; bet mehs Winiu turejam par soditu, Deewa fajitu un nosoditu. Bet Winsch muhju pahrlahpschannu dehl ir eewainots un muhju grehtu dehl ir sagraufts. Ta sodiba gut us Winiu, zaur to mums meers nahf, un zaur Wina bruhzēm mehs esam dsecdinati. Tas Kungs Winam uslika wifus muhju grehtus un To, tas no netahda grehta naw sinajis, Winsch preeksch mums ir darijis par grehtu. (Jes. 53, 4—6; II Kor. 5, 21).

Kristus ir muhju salihdsinatais. Kad top runats no salihdsina-schannas, tad leeta grosas ap diwam partijam, turas weena ar otru eenaيدا, kuramjatop salihdsinatam. Deews nebija muhju eenaidneeks. Winsch eenihsdeja grehtu, bet ne grehzineeku. Sawā mihlestiba, kurā Wina firds twehloja pret zilwekeem, suhtija Winsch Sawu Dehlu, un Wina mihlestiba nemitejas, zilweku salihdsinat un glahbt. Bet zilweks bija sawā prahā eenaidigs pret Deewu, winsch bija nowehrsees no Wina un bija usnehmis sawus pascha zetus. Kristus winiu salihdsinajis ar Tehwu, rahdidams winam Deewa mihlestibu, pahrspehdams winiu Sawā mihlestiba, lai tas atstahdu sawu deewenaidibu, sawu aukstumu un bailibu pret Deewu, to, ko Deews ne-eerebs, lai winsch ari ne-eerebsetu un lai mihsetu debesu Tehwu un tuwotos Winam, lai mekletu Wina peedoschannu un eekahrotos pehz Wina draudsibas un weenibas. Bet sahe bija ari waja-dsiga salihdsina-schana, pilniga gandarijschana, un to isbarija tas Dehls zaur Sawu zeeschannu un mirschannu. Sodibu, ko mehs bijam pelnijušchi sawu grehtu dehl, Winsch izzeetis muhju weeta. Ko mehs pelnijušchi, to Deewa Dehls izzeetis; ko Winsch isturejis pee frusta, ir tiklab, la kad mehs to buhtu isturejušchi. Ar Sawu nahwi Winsch ir aismatfajis sodibu un gandarijis Deewa swehtai taisnibai. Kristus nahwe ir salihdsina-schannas upuris, un tai sinā mehs waram fazit, la zaur Winiu ir tapu-schi salihdsinati neween zilweki, bet ari Deews. Plaisa, ko bija padarijis grehts starp Deewu un zilwekeem, ir islihdsinata, breejmiga schtehrsseena noahrbita un parahdu grahmata isdelbeta.

Zaur Jesus Kristus zeeschannu un mirschannu mums ir grehtu peed-schana un meers ar Deewu. Starp Deewu un zilweku ir notifusi muhschiga salihdsina-schana un nodibinata jauna deriba, un katris zilweks, kas us Kristus upura pamatu tiziba tuwojas Deewam, top us-nemts schini deriba. Deews ir salihdsinatš zaur Sawu Dehla upuri us wiju muhschibu un leef iscludinat scho wehsti wisa pasaulē: Laujatees salihdsinatees ar Deewu. Pee-eja pee Deewa nu katram zilwekam ir at-wehria. To rahdija wifuswehtakās weetas preekscharamā auta pahrs-plihschana pee Kristus nahwes. Ko ta laika netop neweens zilweks pasu-

dinats jawu grehku dehl, bet titai jawas netizibas dehl. Tas Kungs jaka: Kas tiz un top fristits, tas taps swehts. Bet turpinadams Winsch nejaka: Bet kas grehlo, tas taps pasudinats, gan: Bet kas netiz, tas taps pasudinats. Basaules grehli ir zaur Jezus Kristus asinim peedoti weenreis uj wiseem laiteem, un kas ar grehleem apkrauts mefle grehku peedoshanu tos noschelhodams un no wineem atgreesdamees, tas to dabuhs. Bet kas netiz, kas nepeenem Jezus Kristus upuri, kas tam eet garam un to nezeeni, kas neagrahbj tiziba Deewa jchelaftibu eetsch Jezus Kristus, tas newar tapt swehts.

Bet Kristus ir ari muhsu atpestitais. Deewa prahts nebija, zilweku titai salihdsinat ar Sewi, winu pawirschus tihrit un winam grehkus peedot, ta ka winsch tad atkal grehktotu un winam arween no jauna buhtu wajadsiga grehku peedoshana. Wina wehleschanas un wina mihlestita sneedjas tahlat, Wina Dehla darbs ir bes gala daudj leelats. Winsch gribeja zilweku ari atpestit, atraisit, pawisam atraisit no tahm faitem, kas winu tureja wangiba. Winsch gribeja winu darit swabadu, darit swabadu uj muhschibu, no grehka, nahwes un wela. No tam Kristus muhs ir atpestijis ar Sawam swehtam, dahrgam asinim un ar Sawu nenoseeguschu zeeschannu un mirschannu, lai mehs buhtu Wina ihpajchi laudis, un Wina walstiba sem Wina dsihwotu un Winam kalpotu muhschiga taisniba, nenojeediba un swehtlainiba. Tas ir pateesi teesa. Ta jaka Mahrtinsch Luters ka jaw eepreesch dsirdejant, Deewa Dehla meesa tapshanas noluhks nebija tit ween salihdsinat Deewu un zilwekus, bet ari paaugstinat zilweku uj augstaku pakahpeeni; padarit winu par deewischtas dabas dalibneeku. Lai mehs wisu scho atpestiichanas darbu saprastu, tad mums jaapzer neween ta Kunga zeeschana, bet ari Wina augschamzelschanas.

Tas Kungs naw nodots titai muhsu grehku dehl, Winsch ari ir augschamzehlees muhsu taisnoschanas dehl. Wina nahwe naw schkirama no Wina augschamzelschanas. Tas ir weens darbs, kuru Deewa Dehls sche wirs semes idarijis. Schihs abas muhsu pestiichanas pamata mahzibas, ta Kunga nahwe un augschamzelschanas, nedrihkt tapt schkirtas weena no otras.

Tas Kungs ir trescha deena augscham zehlees ij mironeem. Weenlahrt mehs preezajamees par to, ka zaur Wina usmodinaschannu tas Tehws atswabinaja to Dehlu no nahwes schpam, atdewa Winam dsihwibu un apstiprinaja wisu Sawu salihdsinaschanas un atpestiichanas darbu. Bet mehs ari sinam, ka tas Dehls ween naw augschamzehlees.

So tà, ka eefch Ahdama wifì mirst, tapat ari eefch Kristus wifì taps dšihwi dariti. (I Kor. 15,22). Personigi tas klungs ween gan ufzehees, bet ka pirdsimuschais ij mironeem. Wina augšamzelschanàs ir wifu zilwetu augšamzelschanàs kihla un apgalwojums. Tif pateefi, ka Winsch ir augšamzehlées, ari wifì zilweti zelsees augšchàm, wifì, launi un labi.

Bet Kristus naw tikween pirdsimuschais ij mironeem, bet Winsch ir ari otrais Ahdams, pawisam jaunās radības eefahkums. Apzerefim turwaki augšamzelschanās noslehpumu. Kristus bija pehz Sawās augšamzelschanās tas pats, kas preefch tam. Winam bija tapati meefa, kura bija karajusees pee krusa ar jawàm wahschu rehtàm un naglu šihmèm, un Wina mahzekli Winu pašina ka to Pašchu. Un tomehr Winsch bija pawisam zits, pehz meefas, dwehseles un gara. Wina meefa nebija wairs šaistita pee dabas likumeem Winsch, wareja, peepefchi parahditees un nojust, un Winsch bija nemirstigs. Abeem, Ahdamam un Kristum, bija mirstigas meefas bijuschas un abi ir miruschì, bet augšamzehluschais wairs newar mirt muhšchigi. Eepreefch Winsch bija dšihwa dwehsele, ka Ahdams (Wof. 2,7) un wifì ziti zilweti, furu dabu Winsch bija peenehmis. Tagad Winsch bija dšihwdarofch Gars. Winsch bija wedis gaismà dšihwibu un nemirstibu, Winsch dabuja jaunu, debejchligu, muhšchigu dšihwibu. Tas bija pawisam kas jaunš. Tahds zilwets wehl nekad nebija redsets wirš semes, pateefs, ihstens zilwets, bet ar nemirstigu meesu un ar debejchligu, deewiſchku dšihwibu. Augšamzehluschais ir pirmzilweta ihstena bilde, Deewa nogihmis, kas stahdijās tam Tehwam preefch azim kad Winsch radija zilwetu, eefch kura nogihmja Winsch gribeja paangstinat zilwetu. Ja filosoři (domatneeki) un pašales gudree wišos laikos jautajuſchi: Kas zilwets ir? un nomozjuſchees iſſinat zilweta ihsteno buhšchanu un noteikſmi, tad eefch Jezus Kristus augšamzelschanàs ir dota pašalei atbilde. Eefch augšamzehluschà Kristus ir tapuſi parahdita zilweta pilniga buhšchana pehz meefas, dwehseles un gara un wina ihstena, no Deewa dotà noteikſme. Un eefch Wina ir dota wiſas pašales mihtlas atminejums.

Œhini jaunà dšihwibà, ſhini Kristus augšamzelschanàs dšihwibà top kriſtibà atdšeminati wifì tee, kas tizibà turwojās Deewam un melle Wina peedoſchanu. Kriſtibà mehš topam eepoteti, ka jari eefch debejchligà wiſna koka un ſakramentalà (noslehpuma pilnà) weenibà jaweenoti ar Winu. Mehš topam deewiſchlas dabas lihšdalibneeki, un mums top dahwinata Jezus Kristus zeeſchanas, mirſchanas un augšamzelschanàs wiſa ſwehtiba. Mehš topam atdšeminati uſ ſwehtu, deewiſchku dšihwo-

ſchanu, uſ Kristus dſihwoſchanu, taſ beſ grehta, ta ka Zahnis war ſazit no teem, taſ uſtizigi paſtahw un ſtaigà ſchini kriſtibas ſchehlaſtibà: ſtaſ no Deewa peedſimis, taſ negrehto. Un muhju meeſa ir atdſimuſi uſ nemirſtibu un godibu, un ir tikai laika jautajumi, kad taſ taps redſams un kad wina taps pee ta Kunga atnahſſchanaſ apſkaidrota zaur augſchamzelschanu un pahrwehrſſchanau ka Kristus meeſa. ſtaſ ir eekſch Kristus, taſ ir jauns radijums. Wezſ ir pagahjis, redſi, wiſſ ir tapis jauns. Ta ir, mani brahli, atpeſtiſchana. Amen.

II.

Wiu muhju grehtu peedoſchana un muhſchiga dſihwoſchana.

Mehs laſam Romeeſchu grahmata (8,32): Wiuſch ari ſawu paſcha Dehlu naw taupijis, bet to par mums wiſeem nodewis, ta wiuſch mums ar to nedahwinàs wiſaſ leetas!

ſchè leeto apuſtulis Pahwis atkal ka pirmà ſpredika telſts wahrda iſteizeenu: nodewis. Ko wiuſch ar to doma? Wiuſch leeto nodoſchamu pretim taupſchana. Ja es kahdu leetu, kahdu trauku tauwu, tad es wiuwu neſu ruhpiſi aiſſargadams, ka ta neteek apſahdeta. Bet no Kristus ir telſts, ka Deews Wiuwu naw taupijis, bet To par mums wiſeem nodewis. Wiſzaur Wina muhſchu mehſ neredſam, ka ar Wiuwu apeetos ruhpiſi taupigi, un aiſſahrgojoſchi, bet no pirmà lihds pehdejam azumirkim, ka ar nodotu. Mani brahli, eekſch ta weena wahrda „nodots“ ir iſteikts wiſſ Kristus darbs ſchè wirſ ſemes un wiſſ, to Wiuſch preekſch mums darijis un zeetis.

Wiuſch tapa nodots, no Deewa atkrituſchà paſaulè. Mehſ eſam paraduſchi pa Seemas-ſwehtkeem, kad apdomajam Kristus zilwehtapſchanaſ brihnumus, wiſpirms eewehrot Wina maſibu, nabadſibu un truhzibu.

Ko radiba aptwert neſpehji,
Taſ gul eekſch flehpja Marijai,
Wiuſch tapis behrninſch maſminſch,
Bet wiſaſ leetas uſtur neſſ.

ſchi brihniſchſchiga notikumuma peeluhgſchana, ta Wiuwu angſtalais ta paſemojees, ka leelais, muhſchigais Deews tapis preekſch mums par nabagu wahju behru, ſajneedſ leelata dala muhju Seemas-ſwehtku dſeemas, ſprediki un apzerejumi ſawu angſtako paſahpenni. Bet pahrdomajat

mani brahmi. Ja kahds tehniſch paſemotoſ un ee-eetu pee nabageent, pee pawijam ſemeem pawalſtneekcem un peedalitoſ winu nabadſibai, tad taſ buhtu preeſch wina leela paſemoſchana un nowahrtâ liſchana, bet ja ſchee pawalſtneeki buhtu uſtizigi un winam iſhti padewigi laudiſ, tad waretu winam tur uſ kahdu laiſtu gluſchi labi patikt, un taſ wehl nebuhtu taſ launataiſ, to winſch waretu peedſihwot. Bet ja kahds glaunſ, peeklahjigſ wihrſ eekriht ſleplawu bedrê, ja winſch ap ſewi redſi tikai noſeegumuſ un praſtu iſtureſchanoſ un top paſtahwigi kahrdinatſ, lai nemtu pee tam dalibu, tad taſ ir nepaneſami un breeſmigataiſ, kaſ winam war notikt. Bet Deewa Dehls ne-eenahza tahdâ paſaulê, kaſ buhtu bijuſi ſwehta, ſchlihta un Winam uſtizigi padewiga, bet Winſch tapa nodotſ no Deewa atkriuſchâ paſaulê. Winſch, taſ ſchlihtaiſ, taſ ſwehtaiſ tapa nodotſ grehku pilnâ paſaulê, kura bija pilna eenaidibaſ un nizi-naſchanaſ pret Winu un pret Wina debeju Tehwu. Winſch, kaſ no nekahda grehka neſinaja, bija grehka widû un tapa kahrdinatſ wiſâſ leetâſ, lai nemtu dalibu pee grehka. Behz aſtonâm deenâm Winſch tapa nodotſ ſem hauſlibaſ, kura noſpeeſch zilweku ka ſmaga naſta un kuraſ pehdigaiſ wahrêſ ſlan: Kolahdetſ, kaſ netur wiſuſ ſchiſ hauſlibaſ wahrduſ. Winſch tapa nodotſ ſahtana kahrdinajchana. Ir dſili domatſ no muhju tehweem, ka wini nolituſchi taiſni ta ſlunga kahrdinajchanaſ ſtahtu par zeeſchanaſ laiſta eeſahtuma, pirmâſ gawenu ſwehtdeenaſ ewangeliumu; jo ar Wina kahrdinajchanaſ tuſneſt eeſahtâſ ta ſlunga iſtâ zeeſchana. Ja mums kahds tuwotoſ un muhſ uſaizinatû uſ kahdu noſeegumu, uſ kahdu noblehdijchanaſ jeb uſ kahdu laupiſchanaſ ar ſleplawibu, jeb ja kahds taiſitu negantu preeſchliſikumu kahdai peeklahjigai ſeewai, tad mehſ tahdu neween ar duſmâm atraiditu, mehſ ari wehl buhtu dſili apwainoti un apkaunoti par tahdu preeſchliſikumu, ka atrodâſ kahds, kaſ uſdroſchinaſ mums tuwoteeſ ar tahdu nodomu, ka pawijam atrodâſ kahds paſaulê, kaſ muhſ tura par tahda darba ſpehjiſeem. Taſ ſlunga tapa nodotſ kahrdinajchana, ſahtana nepaſtarpinatâ tuwumâ. Taſ tuwojâſ Winam droſchi un beſtaunigi, apdwehſdamſ Winu ar ſawu reebigo dwehſmu, beidjot winſch uſaizina Winu, lai Winſch meſtoſ preeſch wina ſemê pecluhgdamſ winu, to kriuſcho, paſjudinato, Sawu debeju Tehwa pirmo eenaidneeku un lai ſanemtu no wina rotâſ paſaulêſ walſtiſ. Ta bija breeſmiga dwehſeſ zeeſchana preeſch ta ſlunga, uciſſaſkama paſemoſchana preeſch ta Swehtâ. Winſch tapa nodotſ Sawu draugu kahrdinajchana un Sawu eenaidneeku kahrdinajchana un walgoſ. Winſch tapa nodotſ Sawu wajataju rotâſ, nodotſ augſtaſ teeſaſ preeſchâ wil-

tigai leezibai un netaiſnam ſpreedumam, nodots ſem fara wiſru ap-
ſmeekla un ſiteeneem, nodots paganu ſoga warā. Wiſch tapa no Deewa
aiſtahts, nodots breeſnigatās meeſas, dwehſeles un gara molās. Wiſch
tapa nodots nahwē.

Ka lai Deews mums ar Wīnu nedahwinatu wiſas leetas? Kas
tahs wiſas leetas ir? Mehſ ſaſam upura luhgſchanā ſwehtā eucharīſtija:
Nowehli mums un wiſeem ſaweem laudim Sawa Dehla zeeſchanas pil-
nigo ſwehtibu, un iſteizam ſcho pilnigo ſwehtibu diwoſ wahrdoſ: wiſu
muſſu grehtu peedoſchanu un muſſichigo dſihwoſchanu. Wiſu muſſu grehtu
peedoſchanu un muſſichigo dſihwoſchanu, eeſch tam ſaweenojaſ wiſs,
mani brahli, ko taſ Tehws mums ar Sawu dehlu dahwinajis.

Grehtu peedoſchanu. Rahdā Erfurtes kloſtera kambari atradās
kaħds jaunſ muħts ſawas ſirdſapſinas iſbailēſ, mozitſ no ſaweem greht-
teem, un zihnijās ar Deewu. Wiſch bija jau wairak nahtis palizis no-
modā, wairak deenas gawejiſ, ſewi mozijiſ un wiſas ſawa kloſtera
grehtu noſcheloſchanas lauſiſchanas iſbaudiijiſ. Bet wiſch wehl nebija
nekaħdu meeru panahziſ. Un wiſch mehrdeja atkal ſawu meeſu, zihni-
jās atkal ar Deewu un kleeĵja uĵ Wīnu ſawas mozitas ſirdſbailēſ. Bet
wiſch neatrada nekaħdu duſu, nekaħdu meeru. Tad eenahza kaħds wezſ
muħts wina kambari, un kaħd wiſch redſeja ſcho nelaimigo jauno brahli,
taħd wiſch ſazija: Manſ brahli, eſ tizu grehtu peedoſchanu. Tad tapa
jaunā muħta ſirdſ uĵ reiſ kluſu, wiſch tizeja, un ſwehts meers, grehtu
peedoſchanas ſwehta apſinajchanās nahza wina dwehſelē. Taſ muħts
bija Maħrtiſch Outers, un ſchiſ azumirkliſ bija reformazijaſ dſimſcha-
nas ſtunda, dewitās ſtundas ſtraħdneeku ſtunda. Mani brahli, mehſ ne-
waram grehtu peedoſchanu nopelnit ar paſcha darbeem un kaħd tee ari
buhtu jo labi, mehſ newaram to iĵzihnit un ar waru iſſpeeſt no Deewa
ar meeſas mehrdeſchanu un paſchmoziſchanu, mums ſaſaujas wīnu ſew
dahwināt no ſcheħlaſtibas, mums jatiſ ta klunga darbu, ko Wiſch par
muſſu grehtem padariijiſ, un mums ſaſatwer ar tizibaſ roku to, eeſch
Kriſtus mums paſneegto grehtu peedoſchanu. To turat zeeti. Kas ir tri-
ſtiĵs zilwekſ? Kriſtiĵs zilwekſ ir zilwekſ, kaſ ſwehtlaimigi un preeziĵi
droſchi palaujas uĵ ſawu grehtu peedoſchanu zaur Jeſuſ Kriſtuſ aſnim
un ir droſch un nekuiſtinamſ ka klintiſ ſawā palauſchanā par ſawu ſweht-
buħſchanu Jeſuſ Kriſtuſ dehl.

Ir leela maldiſchanās, ja kaħds tiz, ka dabujam grehtu peedo-
ſchanu tikai taħd, kaħd par draudſi top iſſazita abſoluzija jeb kaħd kaħds
dabon abſoluziju priwatā grehtu ſuhdſeſchanā, jeb wakaros, kaħd ſemoja-

mees Deewa preefschâ, ka fanemam wina peedoſchanu. Zilweks nebfihwo tilai no baribas ween, ko winsch ikdeenas kahrtigi banda, bet ari no gaisa, kurâ winsch pastahwigi atrodâs. Tâ ari fanemam grehtu peedoſchanu neween winos atſewiſchtoſ azumirktoſ pee ſewiſchkeem atteem, bet mums pastahwigi garigi jadſihwo grehtu peedoſchanâ, it ka garigâ gaisâ, kurâ pastahwigi atrodamees un jabauda ta wiſâ winas ſwehtlaimibâ, tizibâ uſ Jelus Kristus aſinim, kura dehl mums grehti peedoti. No kruſta iſpluſt pastahwiga grehtu peedoſchanas ſtraume. Sem ſchis ſtraumes mehs dſihwojam. Tas kungs ſaka uſ ſaweem mahzektkeem: juhs eſat ſchkiſti ta wahrda dehl. Mani brahli, katram wahrdam, kas top iſrunats atteezotees uſ grehtu peedoſchanu, waj nu ſche no fanzeles jeb dwehſeles aptopſchanu iſpildot, katram wahrdam atteezotees uſ grehtu peedoſchanu ko juhs laſât ſwehtos rakstos, ir peedoſchanas ſpehts. Sewiſchki ari tizibas apleezinaſchanâ: „Es tizu grehtu peedoſchanu,“ kas iſſajits treſchâ tizibas apleezinaſchanas gabalâ. Treſchais tizibas apleezinaſchanas gabals ſatur otrâ tizibas apleezinaſchanas gabala augli. Otrâ tizibas apleezinaſchanas gabalâ top iſſajits, ko Kristus preefch mums darijis, un treſchâ tizibas apleezinaſchanas gabalâ top tad uſſkaititi atſewiſchki gabali, ko mehs zaur to eſam man-tojuſchi. Kad mehs pirmit jautajâm, ko apuſtulis ar to wiſu domajis, ko Deews mums dahwinajis ar Kristu, tad mehs waretu ſajit, wiſu, kas ſtahw treſchâ tizibas apleezinaſchanas gabalâ. Uſ un dehl Wina zilwektapſchanas un Wina zeeſchanas, mirſchanas un augſchâm zelſchanas pamata mums Swehtais Gars tapis ſuhtis, baſuiza un wiſu ſwehto ſabeedriba tapuſi dibinata un mehs eſam ſanehmuiſchi grehtu peedoſchanu, meeſas augſcham zelſchanos un muhſchigu dſihwoſchanu. Tapchz mums ari treſcho tizibas apleezinaſchanas gabalu ſkaitot, naw titween jaatſiſt Deewa preefschâ, ſchis leelâs ſchehlaſtibas dahwanas, un naw tahs Wina preefschâ tilai jaiſſaka ka ſwehts upuris, bet katru reiſi katru no winâm jaſatwer tizibâ no jauna. Ja ſakam: „Es tizu uſ Swehto Garu,“ tad mums tant azumirkli jaepreezejas no jauna ar Wina ſabeedribu un ar to aſſinu, ka Winsch muhſu ihpaſchums un ka mehs Winam pawifam nododamees. Ja ſakam: „ſwehto katolu baſuizu,“ tad lai winu aptweram ar pateſu katoliſtu mihleſtibu. Ja ſakam: „ſwehto ſabeedribu,“ tad lai pee ſcheem wahrdeem labi aſſinamees ſcho ſabeedribu. Ja ſakam: „grehtu peedoſchanu,“ tad lai tant azumirkli neapgaſchami droſchâ aſſinibâ un ſwehtâ preefâ winu atkal arweenu no jauna ſatweram ar tizibas rofâm un nowelkam uſ ſewi. Ja ſakam: „meeſas augſcham zelſcha-

nos un muhschigu dšihwošhanu," tad lai širņigi eekahrodamees šne-
dsamees pretim šhij godibas pilnai zeribai. Ja tā darisim, tad tizibas
apleezināšchanas beechā atkahrtošchana nekad nebuhs mechaniška un ari
muhsu šlawas upuris nebuhs tīfai apleezināšchana ween, tas buhs
katurreisi patees tizibas akts, tizibas darbs, zaur to muhsu tiziba ar-
ween no jauna taps eestiprinata.

Amerikā, kahdam šaimneeka dehlam wjadseja eestahtees kara dee-
nestā. Tur ir atlauts nemt weetneeku, un tā ari atrada šaimneeka dehlš
kahdu draugu, kas eestahjās wina weetā par šaldatu. Šzehlās karšch, un
kahdā pirmejā kaujā krita šchis draugs. Tad aišzeloja šaimneeka dehlš,
par kuru otris bija tapis par šaldatu, uš kara lauka un ušehla uš šawa
drauga kapa akmeni ar teem wahrdeem: „Wišch mira par mani.“ Wani
brahli, šchinis tšchetros wahredos ir isteikta wiša leelā kristīga pestišchanas
wehštis. Wišch mira par mani, tas ir muhsu tizibas šaturs, tas šahw uš
muhsu karogu, kuršch pahrspehjis pašauli, ta ir weenigā eepreezināšchana
dšihwojot un mirštot. Wišch mira par mani. Ja tewi speešch kahdas mee-
šigās waj garigas behdas, un uhdens tew draud eet pahri par galwu,
Krištus mira par mani, buhs Tawa eepreezināšchana. Jo kas par mani
mira, tas war gan man par labu peelaist kahdas behdas, bet wišch
mani tanis neatšahj, nekad nešagahšjees uhdens pahr manu galwu. Un
ja šahmans tew eestšulst: Waj tawi grehki naw leelaki, neka tee tew
waretu tapt peedoti? Un ja wišch tewi grib eegahst bailēs un ismife-
šchana, tad turi winam preti to wairogu: Wišch mira par mani. Deewa
Dehla weena ašins pilite ir špehzigata ne ka wišas pašaules grehki, un
zaur Wina ašinim un Wina nahwi mums ir muhschiga grehku peedo-
šchana. Un ja tew ušmahzās kahrđinaschana, kas ušmahzās dašcham
labam uštizigam kristigam zilwekam, kura jauta, waj tu pateesi eši Deewa
behrns? tad ir tīfai weena atbilde, Wišch mira par mani. Ar Sawu
nahwi Wišch jaw šamalšajis par mani atpiršchanas mašju; kas par
mani nomiris, tas mani atpestijis, Wišch šwehtā kristibā mani šauzis pee
wahrda, es ešmu pee Wina. Un ja tu šewi jauta, tad tas Kungs
tagad nahš, waj Wišch mani peenems ar wišam manām wahjibām,
wainām un nepilnibām, wišā manā nezeenibā? — jautajums, kuru wa-
jadsetu šew preešchā list katram no mums—Wišch mira par mani, tas
kas par mani gahjis nahwē, tas mani nepeenems manās zeenibas waj
nezeenibas dehl, bet Wišch mani peenems Sawas bešgaligas mihle-
stibas un Sawas apšolišchanas dehl šehlastibā.

Un pehdigi, kad man jaecet
Eefsch debefs Tawâ preefshâ,
Tad lai Taws afins lihdfi eet,
Kur gehrbjos, tinos eefshâ.

Jesús Kristus afiinis, Wina nahwe ir muhsu eepreezinafchana, muhsu meera un muhsu pestifchanas weenigais pamats sche un tur. Ari kad juhs gribat eet pee fwehta wakarina un dsirdet to wareno, finamá jehdseenâ bihjajamo wahrdu: „To fwehto fwehtajeem,“ t. i. schis fwehtâs leetas ir titai preefch fwehteem zilwekeem, un juhs raudfidamees uf fawu nezeenibu neufdrofchinates turwotees altarim, tad ir titai weena glahfchana, titai weens zefch, neluhkotees uf sewi uf fawu pateefi pilnigu nezeenibu, bet usluhtot weenigi Winu, muhsu taihnofchannu, fwehtofchannu un pestifchannu. Tad mehs fakâm: Weens ir fwehts, weens ir klungs; Jesús Kristus, eefsch kura efam par godu Deewam, tam Tefwam, ar ziteem wahrdeem: Winfch mira par mani, un tà mehs efam drofchi pee altara un fanemam fa fwehtee to fwehto. Wifur tas weenigais fwehtais pamats: Winfch mira par mani. Un tad ari Bahwils gawiledams iffauzas: „To es finu teefcham, fa ne nahwe, ne dsihwiba, ne eugeli, ne walbibas, ne fpehki, ne klahfbuhdamas, ne nahkamas leetas, ne augftums, ne dsilums, ne zita kahda radita leeta muhs newares fchfirt no Deewa mihlestibas, kas ir eefsch Kristus Jesús, muhsu klunga. (Rom. 8, 38. 39.) Al kahda fwehtlaimiga ir kristiga zilweta kahrta, un kahda fwehtiga teefiba arween wairaf peedfihwot grehtu peedofchanas leelo pamata pateefibu.

Bet mehs ne-efam fanehmuufchi titai grehtu peedofchannu, bet wif muhsu ftahwolkis pret grehtu ir tapis zits. Agraf bija grehts klungs un zilweks kalps, zaur kristibu mehs efam tapufchi Deewa kalpi, un grehts ir ufwarets zaur Kristu. Preefch kristiga zilweta ir titai weens ftahwolkis pret grehtu, eenaids, un attal eenaids. Es eenihftu grehtu ar leelu eenihdefchannu. Preefch kristiga zilweta naw nekahda atwainofchannâs par grehtu, ari ne par wismafato grehtu. Waj juhs to dsirdat mani brahki? Katriis grehts ir beftauniba, negehliba, un kristigam zilwefam nedrihft biht nekahda draudfiba ar nefchlihftu. Grehts ir fa uguns, jo winfch atrod wairaf weelas, jo wairaf winfch posta. Tapehz nefpehlejat ar grehtu. Ja nefpehlejat ar grehtu, nedarât ar winu nekahdu draudfibu, nekahdu faweenibu, nefaderatees ar winu ne fem kahdeem apftahkleem. Titai reebums, titai eenaids. Kas no wina behg titai bihdamees no eles, tas ir lihdfigs behrnam, kas titai bihdamees

tehwa fodu nepahrkaphj wina bausli, un itahw uf toti semu pakahpeeni. Mums jabehg no grehka ij mihlestibaspret debesu Tehwu, kas eenihst grehku, un lai neapbehdinatu Winu. Bet mums jajaang ar Kristu jaweenibâ, mums jatop weenam ar Wimu, ka beidsot mehš firdsibenigi mihlejam to, ko Winsch mihle, un ne-eeredjam to, ko Winsch ne-eeredj. Ja behrus cet garam mehslu bedrei, tad newis bihdamees mahtes fodu jeb ka winu apbehdinatu, tas nelez tur cekjâ, bet tamdehl — ka tur smird. Grehks smird, winsch ir nelahgš, bet juhs esat tehnini un preesteri, kahda draudsiba tad jums lai ir ar grehku? Tee, kas Kristum peeder, jawu meeju ir frustâ situschj ar tam kahribam un cekahroschanam, (Gal. 5,24.) jata Pahwits. Winsch nesaka tilai nonahwet, bet frustâ sifst. Kruštâ sifschana bija nahwes fods, uf ko guleja lahsts. Kruštâ sifstus reebâs usluhlot. Tâ mums meesa ar tam kahribam un cekahroschanam naw janodod tilai nahwê, bet jafit frustâ. Mums nedrihtst buht preeks pee grehka un mums naw winu tamdehl jaatstahj, ka Deews winu aifseedsis, bet mums jabuht reebigai katrai launai kahribai un cekahroschanai un janodod ka kas nejauks nahwê. Beidsamais no desmit bauschleem ifan: „Tew nebuhs cekahrot,“ un kas ir cekjâ Kristus tam ari jauswar pat launu cekahroschanu, tas nedrihtst aptraipit ne jawas domas, — tam labat mirt neka darit kahdu grehku.

Brahli, luhdsat Deewam smalkjuhtigu firdsapfinu, ne schauru un jafilitu firdsapfinu. Kad Esajas runa par Swehta Gara septinkahrtigam dahwanam, tad winsch jata uf beigam: „Salda smarjcha Winam ir ta Kunga bihjaschana.“ No wiseem muhsu ta santteem peezeem prahteem ir oschanas prahts tas asakais un juhtigalais. Ja mehš dsirdam un redjam ko reebigu, tad mums tas nepatihf, bet ja mehš oscham ko reebigu, tad tas reebjas mums lihds dwehseles dsilumam, un mehš nowehrschamees ar ihnumu. Un ar oschanas prahiu ischktir nama mahte, kas labs un kas slihts, kas baudams un kas naw baudams. Kas labi osch, fairina muhsu ehstgribu, un kas labi osch, smel ari labi. Kas osch kant ka pehz puwuma, top aifmests projam. Tâ ari mums ir garigs oschanas prahts, garigs instinkts, ischktirschanas spehja, zaur ko mehš waram smalki ischktir, kas labs un kas slihts, kas Deewam labpatihf un kas Winam nepatihf. Mehš brihnamees, ka dandsreis parwisam ustizigi un deewbihjigi kristigi zihweki nelur nebuht par nepareisu tahdas lectas, kas Deewam pateesi nepatihf, p. peem. simpatiju un iwehtdecnas neswehtschanu. Winneem truhstf schis garigais oschanas prahts, schi ta Kunga bihjaschanas

jalda smarjcha, kas top dahwinata švehtā apjegelešchanā, wineem naw
 ſchi gariga iſſchkirjchana. Bet ta Kunga bihjaſchanaſ jal dai smarjchaj
 japadara mums ari no pat eejaſkuma to labu ka tahdu par mihtu un
 to launu ka tahdu par reebigu, labam japeewelk muhs, launam jaat-
 ſtumj. Tas peeder pee ſmalſjuhtigas firſdsapſinaſ. Mani mihtee brahli,
 ne-ejat atwehſetam lihbj robeſchaj; robeſchu war ahtri paſaudet un pahr-
 lahpt. „Ja tawa laba rofa tewi apgrehžina, nožehrt to un met noſt.“
 (Mat. 5, 30). Ja tew kahds zilwekſ waj lahda grahmata, waj kahds
 preekſ waj kahds darbſ ir tiſ mihtſch ka tawa labā rofa un tew rah-
 dāſ buht tiſ pat nepeezeſchamſ ka tawā labā aſſ, bet ja taſ tew par
 lahrdinaſchana un grehſu, tad ſchlireeſ no ta katra ſinā. Dandreij ir
 karſta zihua, breejmiga zihſtiſchanaſ garam ar meeju. Ta ir ta zihua,
 kaſ teem ſwehteem nolikta (Ebr. 12, 1.) Taſ Kungſ, kaſ pahrawarejiſ
 welu un muhs atpeſtijſ no grehſa, kaſ jaw ari preekſch mums eeguwis
 uſwaru. Winjch eekſch mums ir ſpehžigakſ nefa wiſaſ cenaidneela waraſ,
 un Winjch uſwarēſ eekſch mums katra lahrdinaſchana un wiſnopectnaſā
 zihua, ja tiſkai zihnameeſ pareiſi un eekſch Wina. Luhſſat ildeenas Deewu:
 Kungſ, wed mani arween dſilat paſchpahrbauſiſchana un wiſa ta atſi-
 ſchana, kaſ Tew nepatiht manāſ domāſ, wahrdoſ un darboſ. Peepildi
 mani ar cenaidu, ihgnumu un reebumu pret grehſu un dod man ſpehtu
 winam pretim tureteeſ. Dod man ſmalſjuhtigu firſdsapſinu, ka eſ ap-
 domigi ſtaigaju. Wed mani arween dſilat grehſu atgreeſchana un no-
 ſchchloſchana un atſwabini mani no wiſeem rupjeem un ſmalteem mee-
 jaſ darbeem. Dod ka wiſaſ jawāſ domāſ, wahrdoſ un darboſ topu
 waditſ weenigi no Tawa Gara, lai Tawa labpatiſchana duſſ uſmani.
 Ja, mani brahli, ilgoſimeeſ pehž tam, ka arween wairal pee tam teekam,
 lai tam Kungam newajadſetu weenumehr pahr mums iſſazit tihriſchanaſ
 un peedoſchanaſ wahrdu, bet ka mehſ ari no Wina drihſſtetu ſadſirdet:
 Tu eſi man mihtſch behrnſ, pee ka man labſ prahtſ.

Ja jautajam wehl reiſ: Kaſ ir kriſtigſ zilwekſ? Kriſtigſ zilwekſ
 ir zilwekſ, kaſ eeniſht grehſu ar wiſeem ſaweem dwehſeleſ ſpehtkeem, kaſ
 maſgatkſ Jeſuſ Kriſtuſ aſintſ zihnāſ un atkal zihnāſ pret katra weida
 grehſu un ilgojaſ pehž tam, ka atrastu Deewa labpatiſchana. Taſ ir
 kriſtiga zilweka kahtas loti nopectnā puſe.

Un muhſchiga dſihwoſchana. Kaſ ir muhſchiga dſihwoſchana? Muh-
 ſchiga dſihwoſchana ir dſihwoſchana beſ gala, tuhtſtoſchu tuhtſtoſcheem
 gadu gara. Paſubinateem ir ari dſihwoſchana beſ gala, bet ta ir muh-
 ſchiga nahwe. Muhſchiga dſihwoſchana ir ſabeedriba ar Deewu. Deewſ

ir wiſas, meeſigas un garigas dſihwibas weenigais awots. Kas ſtahw ſabeedribā ar Deewu, tam ir muhſchiga dſihwiba, kas neſtahw ſabeedribā ar Deewu, tam naw muhſchiga dſihwiba. „Bet ſchi ir ta muhſchiga dſihwiba, ta wini Lewi atſihſt, to weenigo pateeſo Deewu, un to to Tu eſt ſuhtijis, Jeſu Kriſtu.“ (Jahn. 17, 3.) Schini ſabeedribā ar Deewu mehs eſam tapuſchi pahrſtahditi ſwehtā kriſtibā, tur mehs eſam tapuſchi muhſchigas dſihwibas lihdsdalibneeki. Pilnigi gaiſmā tas gan nahks titai tad, kad tas Kungs nahks, un kad buhs pilnigi atnemts grehts, maſtiziba, ſchaubiſchanās, kas muhſu ſabeedribu ar Deewu wehl aptumſcho un tranzē. Schini prahtā mehs luhdsam beiguluhgſchanā ihſakās wakaralkalpoſchanās: Nowehli mums ſchini paſaulē Tawas pateeſibas atſihſchanu, un nahkamajā muhſchigu dſihwoſchanu.

Schi ſabeedriba ar Deewu, turā eſam eeſtahditi, ſchi muhſchiga dſihwoſchana ſekmē ſwehtošchanos. Ta grib dabuht eekſch mums arween wairaf wirſofu, muhs peepildit, pawiſam pahrwaldit pehz meeſas, dwehſeles un gara. Ta dara muhs ſpehjjigus arween wairaf nodotees Winam par dſihwo, ſwehtu un labpatihſamu upuri, par ſwehtu dedſamu upuri, kas ir muhſu prahtiga deewkalpoſchana. Pehz tam ilgojas tas Kungs, pehz tam ilgojas tas Swehtais no wiſas ſirds. Ja mehs pilnigi nododamees tam Kungam par dedſamu upuri, tad mehs wairs nepadarim meeſas darbus, tad mehs darim labus darbus, uſ to mehs ihſti eſam rabiti eekſch Kriſtus, un eekſch mums parahdiſees mihleſtiba, lihgmiba, meers, pazeetiba, laipniba, labprahtiba, tiziba, lehnpahtiba. Winam kalpot mums dahwinatā jaunā dſihwoſchanā, Winam kalpot ar meeſu, dwehſeli un garu, Winam kalpot nomodibā un gutot, pee darba un duſot, nopeetnos un preezigos brihſchos, Wina nama kalpoſchanās un deewkalpoſchanās, to Winam atneſam ka ſawu peeklahjumu, Winam pawiſam kalpot, ne titween ar ſwehtām juhmam un ſajutumem, bet ar wiſeem muhſu ſpehkeem ne titai pus Winam, pus paſaulei jeb pus ſew paſcheem, ne titai kahdās ſwehtigās ſtundās, bet alaſch, weenigi Winam, weenigi Winam kalpot, Winam pawiſam nodotees, eepreezetees ar Wini muhſu ſwehtigā ſabeedribā un ar Wini ſtaigat ſchini ſwehtigā ſabeedribā, tas ir muhſu leelaiſ uſdewums, muhſu neiſſakami augſta teeſiba. Un mehs wehl reiſ jautajam: Kas ir kriſtigs zilwets? Kriſtigs zilwets ir zilwets, kas ſakramentalā weenibā, paangſtinats wiſdſilakā eekſchigā ſabeedribā ar dſihwo Deewu, eepreezedamees arſawu grehtu peedoſchanu dſihwo ſawam Deewam, nododas weenigi Winam, dſihwo eekſch Wina un gaida uſ to ſtundu, tur taps uſnemts pilnigā ſabeedribā ar Deewu,

pilnigà sivehtlaimibà un godibà. Ir wehriš peedšihwot šcho leelo pamata pateesibu, arween wairaf ceaugt Winà. Waj juhs to gribat mani brahli? Waj ta ir juhsu sirnuga, weeniga kahroschana? Darat to ar sivehtu nopeetnibu, djenatees pehz sivehtoschanàs ar bihjaschanu un drebeschanu.

Schi nopeetniba mums daudsreis truhst. Kristigas basnizas pirmos gadusimtenos atrahwàs dauds wihri un seewas no zilweku sabeedribas, wini gahja tukšesti, dšihwoja alàs waj zitàs weentulàs weetàs, no stahdijàs gadeem uš weentuleem stabeem un uskrahwàs few dajchadus truhkumus un dauds zeeschanas un mokas. Un wehl tagad to atrodam dajchos klosteros. Kadehl gan tas notika? Schee kristitee tizeja zaur to patikt Deewam un tahdejadi eemantot debesu walsstibu. Tas nebija pareisais zelsch, un fatris behrns starp mums sin, ka ta bija maldischanàs un ka Deews to negribeja. Bet šchai lectai ir wehl zita puše, un ir loti nepareisi no dascheem, ka wini schigli noteesa tahdus grehtu noschehneetus. Kad ari tas zelsch bija nepareis, tad tomehr tam wisam par pamata bija waren leela nopeetniba, dšila kahroschana patikt Deewam un sirnuga ilgošchanàs ee-ect debesu walsstibà. Iš schis nopeetnibas, iš schis sivehtàs kahroschanas ir saprotami tee upuri, kuras atneša schee kristitee, kaut ari wini bija apmulhujchi maldos. Ja mehs sewi jantajam, waj mums ir šchi sivehtà nopeetniba un šchi kahroschana, patikt Deewam un eemantot debesu walsstibu. Restatissimees wis titai uš wineju maldcem, bet pahrbaidisim sewi nopeetni, waj ari mehs buhtu gatawi, labprahnt atnešt Deewam tahdus upurus ka wini, ja Deews tahdus pateesi prasitu no mums: Es bihstos, mums daudsreis ir truhkusi šchi nopeetniba. Kaut ari tas zelsch uš muhschigu dšihwošchanu ir weeglats, ka mehs to sinam, un kaut ari tas kungs neprasa no mums tahdas paschustrautas nastas, tad tomehr Winšch negrib no mums jemaku nopeetnibu un jemaku kahroschanu. Bet kahdà brihnischkà jadraudsibà ar Deewu ir stahwejuschi schee tizigee wihri un seewas, schee wezu laitu sivehtee. Kahdu sirnigu mihslestibu uš Pestitaju, kahdu atsihschanu mehs atrodam pee wineem, kahdi dšili flati wineem daudsreis bijuschji Deewa buhtnè. Kahdus brihnischkus issazijumus un kahdas jaukas djeemas mehs esam mantojuschi no wineem. Ja, daudsreis ir kwehlojusi winu firdis pateesa deewischkas mihslestibas uguns. Al kaut ta ari pee mums taptu atrasta, ka mehs to arween wairaf sajustu. Lai Deews juhs peepilda ar aplaimojoschu grehtu peedoschanas apsinibu, ar wzennehriugu cenaidu pret grehtu un ar sivehtu nopeetnibu, kalpot weenigi Winam un beidsot tapt usnemteem Wina walsstibà.

Tas Kungs runà uf mums zaur Saweem apustuleem: „Wínsch sawu pascha Dehlu naw taupijis, bet to nodewis par mums wíseem ka Wínsch mums ar to nedahwinatu wífas leetas!“ Mehs atbildejam: Nu, Kungs, tad ari mehs sewi negribam taupitees. Tad ari mehs Tew wí-fai nodosimees, ari Tew dahwinasim wífu.

III.

Tiziba.

Romeeschu grahmata (3,28.) lasam: Tad nu mehs turam, ka zilweks top taisnots zaur tizibu bef baustibas darbeem.

Sem wahrda „tiziba“ parasti saprotam ko turet par pateesu. Ja mums kahds ko stahsta un mehs to turam par pateesu, tad fakam: Mehs to tizam. Bet tiziba ari top leetota pretim sinaschanai. Es jaku: Es ihsti uesinu, waj schis jeb tas notiks rihtu, bet es to turu par tizam, es to tizu. Ja swehtos rakstos ir runa no tizibas, tad par wijam ir zits kas domats. Tad ir tikdauds saprotams, ka wiju sawu zeribu list uf kaut ko, un tad ir runa sewischli no personam. Es tizu uf Deewu to Tehwu, uf Deewu to Dehlu, uf Deewu to Swehto Garu; behrns tiz uf sawu tehwu, bruhte uf sawu bruhtganu. Tas ir tikumiskis darbs un pamatojas uf tikumisku atteezibu. Ja es kahdam ustizu, tad es zaur to winu wairak eepreezinnu un godaju, ne ka, kad es winu jo bagatigi apdahwinu. Zaur ustizibu top darita stipra saite starp diwam personam, ta ari starp Deewu un zilweku. Ja es neween sinu un atsihtu Deewa esamibu, un ja es neween ar drebeschanu un bailoschanu jeb ar godbijibu un apbrishnoschanu ejnu garam Winam un krustam, bet ja es leeku wífu sawu ustizibu uf Winu un wífu sawu palahwibu uf to, ko Wina Dehls pelnijas pee krusa preesch manis, ar weenu wahrdu, ja es tizu uf Winu, tad zaur to esnu satwehris Deewu, esnu nodewees Wina mekledamai, pestidamai schelastibai, un zaur to pastahw starp Winu un mani swehta atteeziba, sabeedriba. Zaur kristibu top tad pazelta schi tizibas weeniba starp Deewu un zilweku par sakramentalu, par dsihwibas weenibu. Tas Kungs faka: Kas tiz un top kristits tas taps swehts, bet kas netiz, tas taps pasudinats.

Obreju grahmatâ (11,1.) ir fajits: Bet tiziba ir palaufchanâs uf leetâm, kas zerejamas, un pahrllezinaschanâs par leetâm, kas neredjamâs. Redjamâs leetas mehš nomanâm ar ņaveem meeņas prahteem, lectu ņafaru un daudņ zitas pateefibas, kas atteezas uf raditu paņauli, ņaprotam ar ņaveem dwehņeles ņpehņeem, ar ņawu prahtu. Bet organs, rihts, ar ņo atņiņtam un ņaprotam debeņņtigas, muhņņigas, deewiņņigas leetas ir muhņu gars. Garâ ņaprotam tizibâ debeņņtigas leetas un naņkoņņus debeņņtigus notikumus, un wini ir preeņņ muhņu tizibas tiņ pateefi un noteitti, ir ņa ņad wini jaw buhtu notikuņņi. Tiziba eeņņmums ir ņtipris grunts pamats uf tãm leetâm, ņo zerejam, zaur tizibu naņtamâm leetâm ir jaw tagad eeņņmums ņtipris pamats, tizibâ ir jaw tagad muhņu peederums tas, ņo zerejam, un ir tiņai laifa jantajeens, ņad tas taps atflahts, ņad mehš to ņkatiņim. Smehtais Kriņoņtomus ņafa: Tiziba ir ņlepenu leetu ņkatiņhana un dod par naņtamâm leetâm to paņņu ņkaidru ņinaņhanu, kas mums ir par redņamâm leetâm. Kas rahdâs bej kodola, tapehņ ņa wehl zerams, tas dabu kodolu zaur tizibu, jeb daudņ wairaf, tiziba pati ir zeramas leetas kodols. Tã wehl naw notikuņi mironu angņņham-zelņņhanâs, bet tiziba dod winai kodolu muhņu dwehņelê.

Bet turflaht peenahņ wehl ņas, un tas dara tiņeņhanu tiņ warenu. Kas tiņ, tas ir gatarws nodot par to, ņo tiņ, ņewi un wiņu ņawu dņiņwi, ņņe laiņigi un tur muhņņigi. Tas ir tas leelumš. ņo lihņņigu atrodam laiņigâ dņiņwê. Daņņs ņara wadons aij ņewis noplehņis tiltus un ņadeņņinajis fugus un nodewis ņawu un wiņu ņawa ņara ņpehņa un wiņa ņara likteni iņņņirt weenai weenigai laujai. ņad ņeņars gaņia pahrl Rubilanas upi un wadija ņawus ņara pulkus pret Romu, winiņ nodewa ņņim beidņamajam ņolim iņņņirt wiņu ņawu perņonigu, ņara un politiņtu eeņņtenzi (dņiņwi). Tas dara arween leelu eeņpaidu, tã ari, ja ņahņs ņahrņņu ņpehņetajs, ņil breeņmigi tas ari ir, noleek wiņu ņawu mantu un tamliņdņi ari wiņu ņawu eeņņtenzi uf weenu weenigu ņahrii. Ta ir ari tiziba. Weens tiņ uf ņahrņņuņpehņes laimi, otris uf ņaraņaujas laimi jeb, ņa wini mehņņi ņajit, uf ņawu ņwaigņui, un zaur tahdeem wiņreem ir notikuņņi tee leelatee darbi paņaules wehņturê, un arween ir atraduņņi paņaules apbreiņnoņhanu. Bet tee tatiņņu bija darbi weenigi preeņņņ ņņis paņaules un leeta groņņijâs weenigi ap laiņigâm leetâm un dandņreif ari ņņee leelee ir tapuņņi peewilti un apņaumoti. Bet ņas tiņ uf dņiņwu Deewu un uf naņtamâm debeņņņigâm leetâm, tas neņad netaps ņaunâ un neņad nepaņpehņes, bet winaņam tapat janodod wiņa ņawa perņoniba, wiņa ņawa eeņņtenze. Ja wehl

wairaf, leeta negrosās weenigi ap wina laizigu ekšistenzi, bet ari ap wina muhschigu pestischamu. Bet tas ir pee abeem weenadi, kuru kura tiziba peewit, tas ir pasubis, tas ir, ka pasaule mehds teikt, kritis kaunā. Ja Zesars un winsch fahršchu spehletajs buhtu pasaudejuschji, tad wini abi buhtu kaunā krituschji, postā dšhti wihri. Ja Abraāmu buhtu peewihlufi wina tiziba, tad winsch uš Deewa aizinašchannu aistahja šawu tehwiju un radneezibu, un kad winsch upureja šawu dehlu, tad winsch buhtu bijis nelaimigakais tehws un wihrs bej paleefamas weetas. Kas buhtu notizis ar Nou, ja winu tiziba winu buhtu peewihlufi un winsch ar šawu schkirštu un ar šawu špredikoschannu buhtu palizis stahwots un grehtu pluhdi buhtu iipalifuschji! Un wiši waroni wežā deribā. Un kad tas Kungs pee krusa tapa atstahs no Sawa Tehwa un Wina dwehselei usmahzās wisdšilakās šlumjas; tad pamatojās, ja tā drihštam ar wišu šwehtbijibu teikt, ta no Deewa un pašales atstahā Kunga wiša ekšistenze weenigi uš Wina tizibu. Tizibā Winsch išlaufās zauri gruhām behdām un turejās zeeti pee Sawa Tehwa un Wina apsolischannām, kad ari Winsch neredseja Winu. Kahda starpiba bija starp ta Kunga apustuleem un wina laiku ziteem tizigeem judeem? Waj wini bija tizigaki, waj wini bija labaki? Weenigā starpiba bija ta: Wehs esam tizejuschji un atšimuschji, ka Tu esi Kristus ta dšhwā Deewa Dehls. Ja wini buhtu maldijuschees schini tizibā, tad wini buhtu geki, pašuduschji zilweki. Un kad tas Kungs muhsu deenās atkal ijaizinaja apustulus preefch Sawa darba un noluhfa, no kam nekas nebija redšams, tad ari šcho wihru laiziga un gariga ekšistenze bija atkal pamatota meenigi uš winu tizibu, uš deewischku aizinašchannu. Ja wini buhtu maldijuschees, tad ari wini buhtu kaunā krituschji, pašuduschji wihri. Un lihdsigā mehrā to peedšihwo katris kristigs zilweks. Uš muhsu tizibu uš Deewu un Wina Dehlu Jesu Kristu un wišeem teem leeleem darbeem un apsolischannām, ko šatur Wina nodoms, kas wišas ir neredšamas leetas, pamatojas muhsu laiziga un gariga ekšistenze. Ar šawu tizibu stahw un kriht kristigs zilweks. Tas ir kristigas tizibas dišchums. Tadeht, katris kristigs zilweks ir waronis, katris kristigs zilweks, ari tas neezigakais un neewešrojamaikais pašales azis ir waronis, leelaks nefa Zesars jeb zits kahds warens wehšturē. Tiziba ir uswarešchana, kas uswar pašauli. Par šawu tizibu katris ir gataws mirt, šawu dšihwibu ar preeku nodot. Lai ari buhtu tas, ko ar šawam azim redšu, waj zitabi ko ar šaweem peezeem prahteem nomanu, waj ar šawu prahtu šaprotu, zil pateesi un škaidri šinams, bet ko es esmu šatwehriš tizibā, ir wehl tuhštoschreij

pateefaks un droščaks. Neapgahšchama pateefiba, ka pār mums ir debejs welwe un ka seme greeščas ap šauli, par ko neščaubās neweens prahtiqs zilweks, bet par to neweens no mums nemirtu un tas ari netop prahts. Bet ka ir weens Deews debests un ka Jēsus Kristus ir pašauls Pestitajs un ir miris par mums, ta ir pateefiba, par ko katris no mums ir gatavs nodot šawu dšihwibu, un tuhštostšeem to ir darijušchi. Pateefiba, ko šatweram ar šaweem peezeem prahteem un ar šawu šaprašchanu ir daudfreij leela un eewehrojama, bet pee muhšu tizibas pateefibas šchiras laudis. Wina ir la Tas, kas Pats ir pateefiba, liks par kriščanu un augščamzelschanos daudj laudim. Ap winu top zihnits un strihdets, kamehr pastahw pašauls ar leelako eenaidu un ar leelako mihlestibu. Winas šwarigums šneedšas muhščibā, kad šchi pašauls ar wišu winas godibu šen buhs šagruwuši. Muhščigā pateefiba, zeeniga ka par winu dšihwojam un mirštam. Un pateefiba, kas atteežas uš šcho raditu pašauli, war padarit gudru, bagatu un ka mehds šajit uš kahdu laiku laimigu, bet šwehtigu, šwehtigu šche un tur padara weenigi deewišchka pateefiba, ko šatweram tizibā. Un šchi tiziba neleef tapt kaunā muhščigi.

Tiziba ir dšihwibas gaišs, eekšč kura weenigi dšihwo un war dšihwot krištigs zilweks. Mehš tizam, ka Deews muhs ir radijis, ka dos mums muhšu deeniščku maiši un uštūrēs muhšu laižigu dšihwibu un mehš dodam Winam tizibā šawus dešmitos, mehš tizam, ka Deews, ja tas preekšč mums par labu, išpalihdšēs mums no šlimibas waj zitam behdām, mehš tizam, ka Deews behrnuš, kuruš Winšč mums dewis, liks ušaugt Sawam wahrdam par godu. Mehš tizam, ka Winšč ir dewis Sawu Dehlu par mums par upuri un ka Wina dehl peedod mums muhšu grehkus, mehš tizam, ka kristibā Deews ir padarijis muhs par Saweem behrneem, ka šwehtā wakarehdeenā mehš dabujam pateefi Wina Dehla meejas un ašinis, ka Winšč šwehto muhs zaur Sawu Šwehto Garu un dahwinās mums muhščigu dšihwoščanu. Mehš tizam, ka ejam weenas bašnizas loželki, ka Winšč atkal juhtijis apustutus Saweem laudim un šagatarwo muhs zaur wineem uš Sawa Dehla nahtšchanu. Mehš tizam, ka muhšu Kungs Jēsus Kristus drihš atnahks un tad muhšu preeks buhs pilnigs. Mehš tizam, ka ir weens dšihws, šwehts Deews debests, kas muhs mihle, šaudje un wada un uštūrēs wišā muhščibā. Wišs tas ir muhšu dšihwibas šaturš. Kad mehš eepreekšchejos špreditos runajām par krištigas tizibas pamata mahžibām, tad pirmā un pehdiģā pamata mahžiba, wišu pamatu mahžibu pamata mahžiba ir: Es tizu,

Tas ir wiſu zitu pamatu mahzibu pirmais eefahkums un domafchana.

Schis kristiga zilweka fa tizibas wiſhra un baſnižas, fa tizibas tautas rakfturs nekur til ihfi un ftaidri, bet ari til zehli neparahdās, fa kahdā beigu wahrdā, fo baſniža iſſaka ſawa ſwinigā kalpoſchanā Deewa preeſchā. Swehtas enchariftijas leelais ſlawas upuris ir pee beigām, draudje nobeidj ar tedeuma katoliſto ſlawas teiſchānu, un beidsot pazelas tizibas angſtumā lihdi tam warenam wahrdam: Uf Dewi, af Kungs, es zerejis, es netapſchu kaunā muhſchigi. Ta ir tiziba un fa muhſu tekſts wahrda atbaſis. Ne zaur hauſlibas darbeem, bet zaur tizibu topam taiſnoti un ſwehtoti, ſaka Pahwils, un baſniža neatbild wiſ atſaukdamees uf ſaweem darbeem, wina neſata: Lawos zelos es ſtaigajuſi, af Kungs, bet: Uf Dewi, af Kungs, es zerejuſi, uf Dewi es tizejuſi, tadehl es netapſchu kaunā muhſchigi.

Schi tiziba dara taiſnu un ſwehtigu. Deews nepeelihdsina teem winu grehtus, kas tiz uf Winu, kas pilnā bihbeles jehdſeenā leet wiſu ſawu uſtizibu uf Winu un ſatwer to no Wina peedahwato ſchehlafiibu un palihdſibu, Winſch predod wineem grehtus un peelihdsina wineem Jeſus Kristus nopelnu, fo Winſch ſew nopelnijis zaur Sawu darbu preeſchmums, un Wina taiſnibu. To ſauz taiſnoſchānu zaur tizibu, grehzineekem peelihdsinatu Jeſus Kristus taiſnibu, kas no Deewa ſchehlafiibas top par datu, tā grehzineekem preeſch Deewa Dehla meeſā tapſchānas nahtama upura dehl, kā ari wehl ſchodeen Wina peepildita upura dehl. Ta noteef tas, fa redſam iſleetu Deewa taiſnu un ſwehtdaridānu ſchehlafiibu pār zilwekem, kas it nebuht naw pilnigi ſawā dſihwoſchanā. Ahbraams eepreezināja Deewa firbi zaur ſawu meermihlibu pret Latu, zaur ſawu aiſluhgſchānu par Sodomu, zaur ſawu iſtureſchānos pret Mellijedeku, bet winſch ari bija Winu atfahrtoi apbehdinajis zaur ſawu nepateefibu. Bet kas tas wiſs bija pret ſchi wiſhra leeleeem tizibas darbeem, kad iſgahja no ſawas tehwijas, kad Deews rahdija winam ſwaigſnes un ſazije, tapat buhs taws dſimums, kad winſch upureja ſawu dehlu. Ne wina labec darbi winu taiſnoja, un ne wina grehfi winu iſſlehdsja no taiſnibas, Ahbraams tizeja un Deews to peelihdsināja winam par taiſnibu. Pahwils ſaka: Tam, kas tiz uf to, kas beſdeewigo taiſno, tam tiziba top peelihdsinata par taiſnibu. Mehs ſlawejam Deewu, newis fa Winſch dahwinajis jumprawai Marijai tahdu ſwehtumu, fa wina tapa ta Kunga mahte, bet fa Winſch dahwinajis winai tahdu tizibu, un Eliſabete teiz winu ſwehtigu, ne fa tahdu, kas ſwehta, bet fa tahdu, kas tizejuſi. Zehkabs bija uſtrahwees ſew gruhtu noſeegumu, bet winſch ſtah-

weja ar Deewu tizibas fabeedribā, un winšch lifa wisleelato swaru uš pirmdšimtibū; tadehl Deews wareja isredset winu par Sawu cerozi un peelihdšinaja winam par taišnibu wina tizibu. Dahwidš tizeja un turejās stipri pee ņawa Deewa wišās ņawās behdās; to Deews peelihdšinaja winam par taišnibu, Winšch padarija winu par Sawo isredseto ņehniu un nowehleja winam peedšihwot to ņwehtlaimibu, ka Winšch nepeelihdšinaja tam wina grehtus. Laundarin pee frusta bija noņeegumu pilna pagahne, bet beidsamā azumirklī winšch tizeja un ņatwehra ar ņawu tizibas rofu to Kungu un uodewās Winam, un taš Kungs peenehma winu ņehlasitibā. Mehš newaram, ka jaw ņazijam, kahtu zilweku wairaf eepreezinat un godat, ne ka kad pilnigi uštizam winam, un ta ari newaram Deewa ņirdi wairaf eepreezinat un Winu wairaf godat, ne ka kad leekam uš Winu wišu ņawu uštizibu, uš Winu tizam. Tampreti wiši ta ņauktee labee darbi, ko eeppehji zilweks no ņewis, naw nekās Deewa azis, un wiši grehti, ko winšch ņehlumā pilnā ņirdi aitiht, top winam peedoti Deewa mihlestitibā un ņehhširdibā. Kas dšihwo ar Deewu tahdā tizibas fabeedribā, to Deews neušluhko wina grehtos, bet Sawā Dehlā, kas ir muhju taišniba, ar ziteem wahrdeem, Winšch pateceši peelihdšina winam Kristus nopelnu un taišnibu un dara winu ņwehtigu wina tizibas dehl. Ja kahtš behrūs jo labi peepilditu ņawu wezaku parwehles, bet winšch behgtu no ņaweem wezakeem, winam nebuhtu nekahda uštiziba un mihlestitiba pret wineem, tad neraugotees uš wina kašpigu paņlaušibu winšch dšili apbehdinatu ņawus wezakus. Winam nebuhtu ar wineem nekahda ihsta fabeedriba. Bet behrūs, kas mihle ņawus wezakus, tiz un uštiz wineem, taš eepreezina winu ņirdi, taš ņahw fabeedribā ar wineem, un wini ir arween gatawi peedot winam wina nerahtnibas un mainas, ja winšch tās noņehelo, un nekās ne-eeppehš iņtaut winu no winu ņirdš un no winu fabeedribas. Tā taš ir ari ņarj mums un Deewu. Pahwis nenogurš paņludinat arween no janna ņeho patecešibu, ņeho kriņtigas bajnizas pamata noņazijumu par ņwehtdaridamo ņehlasitibu eelšch Kristus. Ne muhju darbi, pat ne tee labakee, ir muhju ņwehtlaimibas pamats, nekad newaram nopelnit ar ņaweem darbeem debejis un newaram tapt taišnoti zaur darbeem. Weenigi Deewa ņehlasitiba dara muhš ņwehtigus ņehlasitiba, ko Winšch mums peedahwa eelšch Kristus, ko mehš ņatwe-ram tizibā. Mums jatiz, un ņchi tiziba dara muhš ņwehtigus, bet nopelnš, weenigais nopelnš peenahlas tam Kungam, kas muhš peenehmis ņchis tizibas dehl, kas mums peedod grehtus ņchis tizibas dehl un kas muhš dara ņwehtigus zaur Jesu Kristu ņchis tizibas dehl.

Bet waj nu tadeht naw leekams nekahds swars uf muhsu darbeem uf muhsu dsihwoschannu? Kas ta runa, tas runa geliigi, ja deew-
 jaimojoschi. Kas tiz uf Deewu, kas neraugotees uf wisu sawu nezenibu
 un neraugotees uf pasudinaschannu, fo winsch pelnijis, sajukt tahbu mih-
 lestibu no Deewa, kas tiziba jatwehris Deewu un ir pazelts jabeedriba
 ar Winu, ka war tahds wehl mihlet, no ka nowehrschäs Wina Sweh-
 tais Gars ar ihgummu, ka war tahds wehl gribet grehtot! Ja winsch
 patecsi tiz, tad wisa wina wehlechanas buhs, patikt weenigi tam, kas
 winu peenehmis, kas wina grehtus peedewis un winu grib swehtu da-
 rit, weenigi ar Winu dsihwot, weenigi ar Winu staigat. To mehš pa-
 schi no sewis nespehjam. Ari to atkal japastrahda Deewam eefsch mums.
 Mums ir tahds Kristus, kas neween miris par mums, bet kas ari
 dsihwo eefsch mums. Kristus par mums un Kristus eefsch mums. Schi
 „Kristus par mums“ deht Deews peedod mums muhsu grehtus un at-
 taisno muhs, winsch peelihdsina mums Wina nopelnu. Un „Kristus
 eefsch mums“ deht, kas dsihwo eefsch mums no muhsu atdsimschanas
 brihscha, dara Deews muhs par Wina taisnibas lihdsdalibneekteem, Winsch
 peepilda eefsch mums deewischligos hauschlus, Sawu swehto prahnu un
 padara wisus labos darbus. Ta ir swehtoschana. Taisnoschana un sweh-
 toschana, mums peelihdsinata un dota Kristus taisniba. „Kristus par
 mums“, un „Kristus eefsch mums“, abas ir muhsu wisuswehtakas tizi-
 bas leelas pamata mahzibas, kuras abas mums arween wairak japee-
 dsihwo un jaisbauda wisa winu dsikumä un wisa winu swehtlaimiba, pa-
 teesibas mahzibas, kuras nekad nedrihtst schkirt weenu no otras. Ta ir
 fristiga zilwela swehtlaimiba, ka winsch staiga tiziba ar Deewu, ka winsch
 nerinstoschi jatwer tiziba to Klungu un sawu grehtu peedoschana Wina
 schehlaitibu un nekustinami droeschi zere uf sawu nahtoschu swehtlaimibu
 un eenihdedams grehtu lauj dsihwot un strahdat Kristum eefsch sewis
 un wisa swehtoschana dsihwo ar Deewu. Ta ir tiziba, kura darbige zaur
 mihlestibu. Re muhsu dsihwoschana, bet muhsu tiziba ir muhsu pesti-
 schanas pamats. Bet ja schi dsihwoschana ipaleek, ja kahds doma, ka
 winsch tiz, bet nedsihwo pehz tam, ne-eehid grehtu un nenejs Gara
 auglus — tas ir breefmigs stahwohtis, schausmiga peekrahpschanaš —
 tam lai ir teikt, ka wina tiziba naw nekahda tiziba un ka preeksch wina
 atleek titat šodibas gaidischana. Pastara šoda deena tas Klungs teesäs
 pehz muhsu tizibas darbeem. Swehta dsihwoschana ir tizibas auglis un
 tai wijada sinä jabuht tizibas anglim. Koks, kas nenejs scho angli, ir
 japunwis koks un top nozirsts un cemeštis ugunt. Wes swehtas dsihwo-

ſchanaſ, beſ labeem darbeem eekſch Kriſtus nauw tiziba neſahda iſta tiziba, ta ir miruſi. Brahli, tizat uſ Deewu un dſihwojat ar Deewu, tad juhs buhſit Deewam labpatihkami un beidsot cemantoſit muhſchigu dſihwoſchannu, pehz kuras juhs ilgojatees.

So ilgati mehs dſihwojam ar kahdu, kam uſtizamees, jo wairaf augs muhſu uſtiziba un tiziba uſ Winu. Ta ari arween wairaf peenemſees un japeenemas muhſu tizibai uſ Deewu. Kriſtiga zilweta dſihwoſchana ir weenmehriga, augschana tiziba uſ Deewu un ſawu Peſtitaju. Klungs eſ tizu, palihdſi manai netizibai, un Klungs, ſtipro mums tizibu, lai buhtu muhſu nerimtoſcha luhgſchana. Tad arween wairaf maſinaſees ſchaubiſchanaſ un netizibas uſmahſchanaſ, tad taps pahrspehti maſtizibas brihſchi, kuri reiſ uſuahf latram kriſtigam zilwelam, ari tam ſiiprakam tizibas waronim. Tad arween wairaf lauſimees neſtees no Deewa mihleſtibas ka no kahdas ſtraumes un mehs arween ſtiprat ſajutiſim muhſu ſwehtlaimibu elpot tizibas debeſs gaiſu. Arween maſat lihdfinaſimees ſchij paſaulei, arween wairaf mehroſim wijus jantajumus, kaſ mums uſmahzas ar tizibas mehra auklu un ſapraſiſim un atbildſim toſ no tizibas ſtahwolka. Un muhſu tiziba pret Deewu taps arween droſchala, uſwaras apſinigata un Winam labpatihkamata. Ja, ir kahda ſwehta droſchiba pret Deewu, droſchiba, kaſ ir gatawa nodotees pawifaſam Deewa prahtam un neimt pretim no Wina labdarigas rotas wiſu, fo Winſch mums uſleef, bet kaſ zihnäs ar Deewu, ka zihnias Jehlabs ar Deewu, ka kananeeſchu ſeewa ar to Klungu, ka atraitne ar ſogi. Klungs, eſ Dewi nelaidiſchu. Tad taſ ir maſuminiſch uo taſs tizibas, kaſ ſpehjiiga pahrzelt kaluus. Sargajatees no nepareiſas peeklahjibas pret wiſuwareno un neiſſakami mihleſtibas pilno Deewu. Ja eſ dauds fo uſtizu ſawam draugam, ja eſ praſu no wina fo leeliſtu, tad taſ winam par godu un cepreeze winu; nepilniga uſtiziba ſahp. Nepilniga uſtiziba eewaino dſili ari Deewa ſirdi. Ja ſehuinſch Joas, par fo runa II Nehu. gr. 13 nodatä, buhtu peežas waj ſeſchas reiſes ſitis ſemi, tad winſch buhtu pilnigi iſdeldejis ſihreeſchus, kurns taſ Klungs jaw pawifaſam bija nodewis wina roläs. Winſch ſita tikai trihs reiſes ſemi, un tikai trihs reiſes ſawawa winus. Pee ta Klunga ir uſwara; neſitat tikai diwi waj trihs reiſes ſemi, bet peežas un ſeſchas reiſes. Neapmeeratees ſawu diwehſelu ſwehtä luhgumä, ſawas ſwehtoſchanaſ ſauſchanaſ, zihnä par wiſu baſniizu, kleeſchanaſ pehz ſwehto augschamzeliſchanaſ un ta Klunga Jeſus Kriſtus atnahſchanaſ ar puſtiziibu, ar eeraduma luhgſchannam, ar ſchurp turp ſauſchannu, ſitat ſeſchas reiſes ſemi, zihnotees ar Deewu

peh3 Wina apfoliſchanaſ peepildiſchanaſ, un mehſ drih3 ſafneegſim uſ-
waru. Un paturat wiſſäſ behdäſ un breeſmäſ to wahrdu: „Do ir wai-
raf, kaſ pee mums, neſa to, kaſ pee wineem“ (II Rehn. 6,16.) Tad
taſ Klungs jumſ atdaris garigaſ aziſ, un juhſ redſeſit ka Eliſa pui-
fiſ, kalnuſ ap ſewi pilnuſ ar ugmigeem ſirgeem un rateem, un juhſu
ſirdiſ tapt klujäſ, un jumſ tapt palihdſeſt. Taiſ kriſtiga zilweka dſih-
woſchana, tee ir peedſihwojumi, lahduſ peedſihwo un lahduſ japeedſihwo
iſtſtam kriſtigam zilwekam.

Muhſu tiziba ir maſſ ſpehktſ, kaſ padara leelaſ daudſfrei3 beſga-
ligi leelaſ leetaſ. Atraitnei bija tifa3 weena kruhje pilna ar ektu. Taſ
bija pateeſi maſ, bet uſ praweeſcha pawehli wina peepildi3a ar tit maſ
ektaſ wiſuſ toſ daudſuſ traukuſ, furuſ wina uſ praweeſcha wahrdu bija
aiſnehmüſi no jaweem laimineem. Taſ bija ari maſſ ſpehktſ un leela
ſwehtiba. Tä ari muhſu neezigſ tizibaſ ſpehktſ Deewa rokü tapt par
bagatu, bagatu ſwehtibu preeſch mums paſcheem un preeſch daudſ tuhſ-
ſtoſcheem un nodereſ preeſch Wina wahrda pagodinaſchanaſ. Un ja
mehſ peeangam tizibä un dſihwojam ka kriſtigi zilweki tizibä un ja iſ-
bandam arween wairaf un wairaf ſcho pamala mahzibu, tad top wei3i-
nata muhſu kriſtigzilweka kahta. Mehſ tappim aſhwabinati no wah3i-
bäm un noſchehlojama poſta, no zilwekbihjaſchanaſ un zilwekkalpibaſ,
pateeſi brihwi. Mehſ tappim ſpehzigi waroni, ſpehzigi zihnä ar dſihweſ
gruhtibäm, ſpehzigi grehka pahraweſchana, mehſ jaſtappim wiſuſ ar
weenmehribu un rahmibu, Deewa meerſ peepildiſ muhſ arween wairaf,
dſihwibaſ un ſwehtoſchanaſ ſtraumeſ pluhdiſ no muhſu meeſäm, un
preektſ, preektſ eekſch Swehta Gara mahjoſ pee mums weenumehr. Taſ
ir tizibaſ augliſ, tizibaſ wihra alga jaw tagad. Zilwektſ, kam naw tizi-
baſ, ir kugis beſ ſtuhreſ. Winſch maldäſ aplahrt beſ miteſchanaſ un beſ
wirſeena. Beſ Deewa naw wina dſihweiſ nekahda ſatura. Winſch naw
brihwä, ir ſlahbſ un iſmiſſiſ, jawa un zilweku kalpſ, un neſiu neneekta
no pateejaſ laimeſ. Kam Deewſ naw par preektu, tam Winſch ir par
naſtu. Deewa tuſſchumuſ ir Deewa ſmagumuſ. Nabaga, nelaimigi zilweki.

Mihlotee brahli! Taſ wiſſ mums noder ſewiſchki ſchini laika, fur
nu drih3 tappim pahrzelti no tizibaſ ſtatiſchana, un fur mehſ ka kriſtigi
zilweki un ka pirmaji eſam tahdä zela noſtahditi uſ tizibu, ka nekad
eepreeſch. Tagad ir wajadſiga pilna nopectni3a preeſch muhſu kriſtig-
zilweka ſtahwoſta eeneſchanaſ, arween wairaf un wairaf dſihwot tizibä.
Lai Deewſ pahrawar eekſch mumiſ wiſu ſlahbanibu un lai peepilda muhſ
wiſuſ ar preezigu waronu tizibu. Tad it pateeſi pahraweſim täſ breeſ-

maš, kaš taišni tagad draudē ņewiņņti katram no mums, Deewa darbam un wiņai baņnižai, un taš Kungs bagati algoš muņņu tizibu pee Sawas atnahņšanas.

IV.

Deewa miņleņtiba.

Praveeņņa Ejašas grahmatā (49,15.) meņš laņam: Waž ņeewa war aiņmirņt ņawu ņihdamo behrnu, nepaņņehlodamāš par ņawu meeņigo dehlu? Un jebņņu wina to aiņmirņtu, tomehr eš tewi neaiņmirņņiņņu. Tā ņata taš Kungs.

Deewa miņleņtibaš laižigaiš nogihmiš uņ mums žilwekeem ir tehwa miņleņtiba uņ ņaweem behrneem, jo Deews ir muņņu Tehws. Bet kad ņwehti rakņti grib apņihmet pawiņam ņewiņņtu miņleņtibaš mehru, tad wini runā no mahtes miņleņtibaš. It ka tahdu, ko mahte eepreežinā, tapat eš juņš eepreežinaņņu, ņata praweetiš (Ej. 66,13). Wiņņch ir noņņkumiš, noiņpeetiš, it kā kaš ņehlojāš par ņawu mahti, ņata Dahwidš 35 dņ. 14 p. Waž ņeewa war aiņmirņt ņawu ņihdamo behrnu? Ko paņņehj mahtes miņleņtiba, meņš ņinam ari iņ daņņa jauka ņtaņta, ko eņam dņirdejuņņi ņawā jaunibā. Meluhkojoteeš uņ ņawas paņņaš dņihwiņaš breeņmām, kaņda mahte dewāš pretim lauwei, lai atņwabinatu ņawu behrnu iņ breeņmiga ņwehra nageem. Kad jaunekiš bija miriš, tad ņehrojāš pehž wina bruhte aņtonaš deenaš, maņņa gadu, mahte wiņu muņņņu. Kaņdš želotaiš atgreežāš atpaņaņ pehž ilga laika uņ ņawu dņimteni. Reweeneš winu nepaņina, ari wina wežš draugš ne. Tifai wina mahte paņina winu. Noņihmejoņņu wilzeenu par mahtes miņleņtibu paņtaņta mums ari ņwehti rakņti. Kad kara ipehta wirņneekš Eijerus bija nonaņwetiš, tad preežajāš wiņš Iņraeliš, ka ņhiš Deewa tautāš cenaidneekš bija beigtiš, un Debora dņeedaja uņwaraš dņeejmu. Bet iņho ga-wilu paņņā widu dņirdam: Kaņehž wina rati kaņejāš, ka tee nenahņ? Kaņehž wina ņirgu ņoli tif lehni? (Sogu gr. 5,28). To mums rahda ņwehti rakņti un žilweku dņihwe, ko eepehj mahtes miņleņtiba. Mahte ņpehj bej gala miņlet, paņeņt, peedot un zeret. Un ir nahžiš preeņņhā, ka kaņda mahte galigi atkaņpāš no ņawa dehla, winaš miņleņtiba iņdņiņa, ja wina pat wehņ laņdeja dehlu, kad taš kraņwa grehku uņ grehku un darija gimenei tifai negodu un kaunu. Un jebņņu wina to aiņ-

mirstu, tomehr es temi neaimirfischu, jata tas Kungs. Deewa mihlestiba eet tatschu pahri par wiju mahtes mihlestibu, ta naw issmelama, ta ir bej robescham.

Ir aijgrahbjojschi redjet, ka preezajas mahte uj jawu behrna dsim-schanu, ka wina ir nomoda par winu un doma pee wina, eepreefsch tas wehl ir pasaulè, un ka wina sagatawo wisu, wijas tahs daudjas mafas lectinas, lai, kad behrus dsims, winjsch atrastu wiju gataru, kas waja-dsigs preefsch wina jaunàs dsihwes. Tà to redjam ari pee Deewa. Pirms kaluu pamati tapa nolikti un dsitumi wehl nebija, Wina preefs bija pee zilweku behrneem. (Sal. jak. w. 8,25;24,31). No debejs leelam swaigsnem Winjsch isredseja semi, scho pawisam maso planetu, par zilweku dsihwes weetu. Winjsch eerihkoja winu tà ar winas deenas- un gadalaita mainu, ar winas auktuma un siltuma, uhdena un semes eed-lischanu, ka wina wareja tapt apdsihwota no zilwekeem. Winjsch lika winai papreefschu apmeerinatees no wijam warenam wehtram un leelam katastrofem, kas winai bija jataija zauri pee winas attihstischanas, tad Winjsch dehstija Ehdene dahrsu ar wisu, kas zilwekam bija waja-dsigs preefsch dsihwes, un tad Winjsch radija zilweku un eelika winu dahrsà. Gluschi tà, kà mahte gahda par jawu behrnu, pirms tas dsimis, tà gahdaja ari Deews par mums, pirms mehs wehl nebiam raditi. Un tad jestàs deenas watarà, kad Deews redseja Sawu gihmi un lihdsibu wirs semes, tad bija preefs debejts. Kas padara mahi tik laimigu, semijschi pee winas pirmà behrna dsimschanas? Tagad winai ir radijums pehz winas lihdsibas, kas atkarigs weenigi no winas aijgahdibas un kopschanas, pee kura nu wina war isleetot wiju jawu mihlestibu. Tas ari padarija tahdu laimigu Deewa firdi, ka winam bija radijums pehz Wina lihdsibas, kas atkarajàs weenigi no Wina aijgahdibas un kopschanas un par kuru Winjsch wareja ijgahst wiju Sawu mihlestibu. Es jautaju reij kahdu behrnu, kadehl gan Deews ir radijis zilwekus. Winjsch atbildeja: Lai Winjsch waretu labi mihlet winus. Ta ir pareisa atbilde. Deews radija zilwekus, lai Winam buhtu kahds apschehlojchanas un neissatamas mihlestibas preefschmets, tà tad weenigi ij mihlestibas.

Bet Deewa preefs ilgi nepastahweja. Zilweks frita. Winjsch tureja wairaf zena jawu prahtu nela Deewa prahtu, raditas leetas augstaku ne ka raditaju. Tà Deews newareja peewilft zilweku Sawà muhschigà, personigà sabeedribà un newareja ijwest ar winu Sawu mihlestibas nodomu. No swehtais Deews lai buhtu eesahzis ar tahdu radijumu, kura dsihwojschanai wjadseja buht tikai njeeschanai un dsihwojschanai dee-

wiſchâ prahâ un kas nu bija klaufjîs ſavam paſcham, pretdeewiſch-
kam praham? Wina mihleſtibas nodoms ar zilweku likâs buht iſnihzi-
nâts. Wiſch ari pateefi ijdſina winu iſ Ehdenes dahrſa un lika dahr-
ſam pret rihteem kerubûs un zehrtama ſobina leeſmu, lai ſargatu zelu
uſ dſihwibas foku, lai taſ ſawu roku neiſſteep un nenem ari no ta dſih-
wibas foka un neehd un nedſihwo muhſchigi, un uſlika Ahdamam un
wina ſeewai gruhtas ſodibas. Waj tâs nu bija duſmas, waj Deewa
mihleſtiba pateefi bija mitejuſees, un waj Wiſch bija atſtahjîs zilweku
nu ſew paſcham un ſamaitaſchanai? Nebuht ne. Mani brahſi, ja mehſ
labi apluktojam to, ko Deews darija un ko Wiſch ſazija uſ zilweku
pehſ grehkos kriſchanaſ, tad mehſ atkal redſam weenigi mihleſtibu un
atkal mihleſtibu. Ja zilwekſ ſawâ krituſchâ ſtahwoſki buhtu ehdiſ no
dſihwibas foka, tad wiſch gan buhtu dſihwojîs muhſchigi, bet muh-
ſchigi ſawâ krituſchâ ſtahwoſki. Tad wiſch nebuhtu warejîs tapt atpe-
ſiîts. Bet lai taſ wareja notikt, un lai zilwekſ to pagehretu un praſitu
pehſ atſwabinaſchanaſ no grehta, nahweſ un wela, lai wiſch ilgotos
pehſ galigaſ brihwibas, tadehl Deews attureja winu no dſihwibas foka
un uſlika uſ winu wiſaſ naſtaſ. Reiſ laika pilmunâ wajadſeja zeſtees
zitam dſihwibas fokam, ne nedſihwam fokam, bet tam, kaſ no ſewis
wareja ſazit: Eſ eſmu taſ zeſch un ta pateefiba un ta dſihwiba, Eſ
eſmu ta angſchamzeſchanaſ un ta dſihwiba, kaſ manu meeſu ehd un
manaſ aſiniſ dſer, tam ir muhſchiga dſihwiba. Uſ ſcho dſihwibas foku
nebija aiſſproſtotſ zeſch, un neweens kerubûs ar zehrtama ſobena leeſmu
nekaweja zelu uſ Winu. Wiſch patſ aizinaja pee ſewis un ſauza: Nah-
zeet ſchurp pee maniſ wiſi, kaſ eſat behdigi un gruhtſirdigi, kaſ nahſ
pee maniſ, to eſ neiſmetiſchu ahrâ. Deews aiſrahdija uſ Winu, kad
Wiſch paſludinaja zilwekam pehſ grehkos kriſchanaſ pirmo ewangeliumu.
Wiſch ſazija uſ iſchuhſku: Eſ zeſchu eenaidu ſtarp tewi un ſeewu un
ſtarp tawu ſehllu un winaſ ſehllu: ſchiſ ſamiſ tew galwu, un tu winam
cedurſi papehdi. Tur Wiſch paſludinaja to, kam reiſ wajadſeja nahſt ka
ſeewas ſehſlai un uſwaret welu, ſinamſ pa zeefchanaſ zelu. Ceſch tam
wajadſeja parahditees Deewa mihleſtibai uſ zilwekeem wiſpilmigatâ wiſjê.
Tâ mehſ redſam iſ wiſam ſodibam, kuraſ Deews uſlika zilwekam, un iſ
ſchi praweetojuma, kuru Wiſch dewa winam lihdi, iſſpighdam tikai Wina
mihleſtibu, un mehſ waram gan teikt, pahr aiſſlehgteem Ehdenes dahrſa
wahrteem ſtahw tee wahrdi: Waj ſeewa war aiſmirſt ſawu ſihdamo
behrnu, neapſchelhodamaſ par ſawu meeſigo dehlu? Un jebſchu wina to
aiſmirſtu, tomehr eſ tewi neaiſmirſſchu.

Aištezeja iſchetri tuhſtoſchi gadi, nepahrtraukta grehku kehbe, zilweku neuſtiziba un atriſchana un nemitofcha Deewa mihleſtibas un uſtizibas peerahdiſchana pret zilweku behrneem, ſewiſchki pret Wina iſredſeto tautu. Wiſch dewa winai leelas apſoliſchanas, Wiſch ijweda winu ar ſtipru roku iſ Egiptes ſemes, Wiſch dewa winai hauſlibu uſ Sinaja kalnu un dewa winai ſogus, kehniaus un praweefchus. Wiſch atſwabinaja winu arween no jauna ij winu ſpaiditaju rofas un wareja ſazit: No wareju Es wairaf pee tewis darit, un nebuhtu darijis? Bet Wina alga arween bija nepateiziba. Beidsot peenahja laiks, ka iſrahdiſas, it ka Wiſch buhtu atſtahjis Sawu tautu. Sweſcha tauta, Romeeſchi, walbija par Zuhdeju, un paganu ſemes ſogis ſpreeda teeſu ſwehta ſeme, Deewa nama kalpoſchanas bija nowezejuschas, tauta ſaſchelta ſetis un partijas, zeriba uſ Meſiju bija gandriſh iſjuduſi un praweetoſchanas balſ kopſch 400 gadeem, no Malakija laiteem, nebija wairſ dsirdeta. Tur wareja gan ſazit: Lai gan ſchi tauta agraf ir bijuſi Deewa tauta, tagad ir beigts ar winu, tagad winas Deewſ it pateeſi ir atſtahjis winu. Schini, Zuhdu mehſtures wiſbehdigata laika, peedſima Kriſtus. Gan praweefchi weza deriba un dſeedataji jauna deriba ir runajuſchi brihniſchfus wahrduſ par Deewa mihleſtibu, bet Deewa mihleſtiba neparahdas wiſangſtaku wahrdoſ, bet darboſ, leeloſ peſtiſchanas darboſ, ko Wiſch dara preeſch zilweku behrneem. Scho peſtiſchanas darbu leelakais darboſ ir Wina Dehla ſuhtifchana. Tas behrns Betleemes ſile bija Deewa parahdiſchana un galwojumſ, ka Deewſ naw atſtahjis Sawu tautu un zilwekuſ, un ka Wina mihleſtiba naw mitejuſeſ. Schis behrns, Wina weenpeedſimufchais Dehls, paſludinaja paſaulei: Waj ſeewa war aiſmirſt ſawu ſihdamo behrnu, neapſchehlodamas par ſawu meefigo dehlu? Un jebſchu wina to aiſmirſtu, tomehr es teui neaiſmirſiſchu. Ta Kunga wiſa dſihwoſchana ſche wirſ ſemes bija Sawu behrnu ſirſchu nerimtoſcha Deewa mihleſtibas pilna mekleſchana. Wina Dehls rahdija, lahdu prahtu Deewſ tur pret zilweku, un parahdija arween jo wairaf ta Tehwa mihleſtibu pret grehzineckem.

Bet Deewa mihleſtibas wiſleelakai parahdiſchanai wajaſjeja tapt redſamoi ta Dehla zeeſchana. Lai ſetojam lahduſ azumirklus tam Kungam uſ Wina zeeſchanas zeku. Trihs gadus Wiſch bija panefis Zuhdaju Iſtarijatu. Bil daudj Wiſch warbuht nebuhs zectis wina dehl un Deewu luhdiſis par winu. Wehl arweenu Wiſch neſaudeja zeribu par winu. Tomehr beidsot wels eegahja ſchi mahzeka ſirdi, un wiſch tapa par ſawa Kunga un meifteru nodeweju. Ta bija nahwes wahts preeſch

ta Kunga, un ar ſcho nahwes wahſi ſirdi tas Kungs cet uſ Getſemani. Tur mehſ redſam to Kungu beſgaligà zeeſchanà. Wiſpirms bailes eepreeſch zeeſchanas un mirſchanas, dabigas nahwes bailes, kaſ ſagrahbj katru, ari wiſſirdigako kareiwu eepreeſch kaujaſ, kaſ tur padarija trih- zam un drebam muhſu Kungu. Tur nebija tikween meeſas un dwehjeles ſahpeſ, kaſ ſagrahba Winu, bet tur noſlihta neiſſakamas zeeſchanas ari par Wina Garu. Waj eſat redſejuſchi behrnu, kaſ padarijſ kaſdu maſu launumu un kam nu janahſ pee ſawa tehwa? Winu knapi war paſiht, ka taſ, taſpats behrns. Wina ſahrtaiſ un preezigaiſ waigs ir baſls un iſmiſiſ, wina ſmaidoſchaſ azis ir nodurtas uſ ſemi, winſch nedrihſt pa- ſtatiteeſ augſchup. Wina ſoli ir tiſ lehni, it ka winſch newaretu paſu- ſteteeſ. Winam ir it ka ne-eeſpehjami ar ſawu laumo aſſinu ſta- teeſ ſawa ſwehta tehwa waiga preeſchà un paneſt wina azu ſtatu. Taſ ir druſku kaſ no tam, ko Deewa Dehls ſajuta tur winà ſtundà. Winſch bija ſchliſiſ un ſwehtſ un beſ grehſta, un tomehr guleja uſ Winu grehſti, muhſu grehſti, wiſas paſauleſ grehſti. Ta naw aina waj ſalihſinaſchana, ta ir burtiſka pateſiſiba. Ja kaſdai jaunawai, ſchliſtſtai kreenai meitai, ſliſtſ tehws, waj nelahga mahte ſehſch pahrmahjibas zeetumà, tad wina war buht jo ſchliſtſta un tiſla, tomehr gul uſ winu naſta, breejmiga naſta un kaunſ. Ta ir winas wezatu ſweſcha naſta, kaſ gul uſ winu un kaſ winu noſpeeſch pee ſemeſ. Ta bija ſweſcha naſta, muhſu grehſtu naſta, ko taſ Kungs ſawà mihleſtibà brihwprahtigi bija uſneh- miſ uſ ſewi, bet wina pateſi guleja uſ Winu, Winam pateſi waja- dſeja neſt winu. Ar ſcho grehſtu naſtu Winam wajadſeja tagad ſtahteſ Sawa ſwehta Deewa un Tehwa waiga preeſchà, un Winſch ſinaja, ka tagad bija nahluſi ſtunda, kur taps iſgahſtas Wina Tehwa wiſas ſweh- tàs duſmas par grehſtu par Winu. Winſch ſinaja, ka tagad Deewa taiſna teeja nahſt par Winu un ka Winſch, lautiſchu ari tiſtai uſ kaſdu laiſu, paſaudèſ Sawa debefu Tehwa ſabeedribu, ſcho weenigo eepreezi- naſchamu wiſas ſawàs zeeſchanàs. Taſ noſtundinaja Wina dwehjeſi lihdſ nahwei, tamdehſ Winſch trihjeja un baitojàs un upureja Deewam luhg- ſchanas un aiſluhgſchanaſ ar ſtipru brehſſchamu un aſaràm. (Ebr. 5,7.) Winſch zihnijàs ar Deewu, lai ſchiſ bikeriſ cetu Winam garàm, tà kà Wina ſweedri ka aſiſ laſheſ pileja uſ ſemi. Mehſ, kam arweenu wehl dariſchana ar grehſtu un eſam wahji garigà ſapraſchana, nebuht neſpeh- jam iſmehrot ſchiſ zeeſchanas leelumu, kaſ tam Swehtajam bija jazeſch Sawà Garà winà ſtundà, un kaſ taſ bija preeſch Wina, ta ſwehta Deewa Dehla, aſſinateeſ uſ ſewi grehſtuſ, wiſas paſauleſ grehſtuſ. Bil

dsila bija Wina pašemoschana un zif bailu pilus Winšch patš gahja pretim schis stundas postam, mehš redsam no tam, ka Winšch panehna lihds trihs no Saweem mahzkeem. Wineem wjadseja buht nomoda ar Winu un luhgt Deewu. Ko tam bija nosihmet! Wišu lectu raditajs nem trihs zilwekus. Sawas rokas radijumus, un luhds winus, palihdsēt Winam; wihrus, kuru wahjiba Winam bija sinama, par kureem Winšch sinaja, ka wini wisi trihs atstahs Winu nahtoschā stundā un ka weens aisleegs Winu. Winšch sinaja, kas ta par eepreezinaschanu gruhitā stundā, ja kahds nomoda par weenu un luhds Deewu, ja kahds sehich pee slimneeka gultas un lihdszeetigi tur slimā roku. Bet to eepreezinaschanu Winšch neatrada. Winšch gribeja ar wineem runāt Sawas dwehseles gruhitās bailēs, eestiprimatees winu šabcedribā, bet Winšch atrada winus gulam, gulam un atkal gulam. Un Wina debešu Tehws? — Wehl gan nekad nebija uskaphuschas tik karstas un šwehtas luhgšchanas no jemes pee Wina, bet Winšch newareja paklauit winas. Winšch šuhitja engeli stiprināt Sawu Dehlu, at, stiprinat Winu preešch wehl gruhitām zeeschanām. Nu gahja soli pa solim arween dsilak. Ko weena mahzeka nodots, no otra aisleegts, no wiseem atstahs, no Sawas tautas augstās teesas palates noteesjāts dehl Deewa šaimoschanas, no karawihreem sijs un ijsmeets, no Pilatus pret firds apsinu pašudināts uš nahwi un beidsot peesists pee krusa. Tschuhsta bija eeduhruši Winam papehdi. Wina eenaidneeki bija uswarejuschi, un ar wisrupjako mehdischanu un apsmeekli wini stahweja gawiledami ap krusu. Tagad bija zilweku behrneem preeks par Winu. Un tagad nahza tas par Winu, par ko Winšch bija drebejis un bailojees Getjemanē. Wina debešu Tehws atstahja Winu. Brihnischkigs noslehpums, mums nejaprotams, bet pateesi taisniba. Šwehtais Deews ir atstahjis Sawu Dehlu uš weenu azumirkli un ir lizis Winam baudit breešmigās mokas, neijsakamo Deewa atstahschanas postu. Ta bija zeeschanta pahr wišām zeeschanām.

Mehs jautajam jemi: Ka tas Dehls wareja to pazeest, kas Winam dewa špehtu preešch wisa ta? Mehš sinam, Winšch luhkojās augšchup uš Sawu Tehwu un kehra ar tizibas roku zauri zaur beeso tumšibu, kas apehnoja Wina dwehšeli, un turejās zeeti pee Sawa Deewa un pee Wina apsolischanām. Bet wehl kas bija, kas Winu darija stipru, Winšch luhkojās ari lejup no krusa, lejup uš zilwezi, ko Winšch redseja tur, zilwezi isdaram breešmigako grehtu, pee muhschigas šamaitaschanas bešdibena malas. Šhini breešmigā stundā eedegās Wina mihleštiba uš zilwezi diwfhartigā karstumā. Wina darija Winu stipru. Kahds prin-

ziš un lahdš augtās lahrtas sehnš, abi kopā tapa ušaudšinati lehnina namā un wini bija draugi. Augstās lahrtas sehnš bija ko nošeedšees, un lehninšch pawehleja ismeklet leetu un wainigo ispehrt šapulzejušcha pils galma preešchā. Šmeklešchana eefahkās, un kad prinziš redžeja šawu draugu stahwam bahlu un bailu pilnu drebam aij nošeeğuma atklahšchanas un šoda, tad winšch stahjās preešchā un šazija: Es esmu tas bijis, un ušnehma uš šewi newainigs šodu par draugu. Behlak winšch stahstija winam: Kad pluhda manas lehnischigās afinis uš šemi, es škatijos uš šewi un neraudaju, un kad no šahpēm trihzeja latra manas širdšdšihšlina, es škatijos uš šewi un neraudaju, un kad es gribeju waj pašušt no launa un apšmeella, es škatijos uš šewi un neraudaju. Mihlestiba uš šawu draugu bija padarijuši winu štipru, wišu pazeest par winu. Tā, mani brahli, mihlestiba uš mums padarija to šnugu štipru. Winšch škatijās uš mums un neraudaja un nešamisa. Tiziba uš Sawu Deewu un mihlestiba uš kritušcho zilwezi dewa Winam špehku pahrzeest, un ta mehš atrodam leelo Leelās peektdeenas jautajumu atbildetu praweešcha wahrdoš: Es negribu, es newaru aišmiršt šewi.

Mehš ešam eeradušchi pa Leelo peektdeenu aij wišam leetām luhškoteeš uš to Dehlu. Bet lai ari eejatam ta Tehwa širdi. Winšch uenoškatijās wišš auksti un weenalšigi, la Wina Dehls zeeta šodu un gandarija Deewa taišnibai. Winšch zeeta, bešgaligi zeeta wairak la Abraams, kad winam wajadšeja apšlehpt preešch Šaaka šawu mihlestibu un nodot winu nahwē. Šil labpraht Winšch buhtu šandšejis no latras nelaimēš Sawu Dehlu, kas no muhšchibas bija Wina preešš bijis, šil labpraht Winšch buhtu atbildejis Winam, kad Winšch nahweš bailēš kleeđša uš Winu: Ja, Tu eši mans mihlais Dehls, pee la man labš prahtš, šil labpraht Winšch buhtu atpeštijis Winu no krusa iš Wina eenaidneeku rofas un wilziš Winu pee Sewis uš Sawu goda krehstu, Sawā šwehtigā šabeedribā, pehš la Winšch tā twihla. Bet Winšch newareja. Winšch newareja? Kadehl Winšch newareja, un kadehl mehš drihštam šazit, Winšch newareja pašlaušt Sawa Dehla luhšchannu Gešemanē? Kas war peešpeest wišwareno Deewu? Ta bija mihlestiba uš mums, kas peešpeeda Winu, mihlestibas pilna griba, glaht muhš zilwelus no muhšchigas šamaitašchanas. Lai mums palihdjetu, Winšch nepalihdžeja Sawam mihlotam Dehlam, lai mums liktu špihdēt Sawu šehhligu waigu, Winšch apšlehpa to pašchu preešch Wina, lai mums dahwinatu dšihwibu, Winšch nodewa Winu nahwē, mums bija jadsihwo, un tā Winšch nolahpa dšilumā. Waj šewu war aišmiršt šawu šihdamo behrnu, neap-

ſchelhodamàs par ſawu meefigo dehlu? Un jebſchu wina to aiſmirſtu, tomehr eš tewi neaiſmirſiſchu. Ta ir atbilde uſ wiſeem muhſu jautajumeem.

Tomehr nahza preeka deenas. Tas Dehls zehlàs augſchàm no kapa, Winſch uſbrauza pee Sawu debeſu Tehwa labàs rofaš, un no nahza Swehtaiš Gars. Tas Tehws dewa tam Dehlam bruhti. Tas bija atkal ka feštàs deenas wakarà, jauna zilweze, un preekš bija debeſiš. Un it ka bruhtgans neſiu neko jaukaku, ka apdahwinàt un puſchot ſawu bruhti, tà mehš redſam ari to Dehlu puſchtojam un greſnojam winam doto bruhti ar wiſu to, kaš winai wjadſigš uſ ta Jehra kaſjàm. Winſch dewa winai toš urim un tumim (gaiſmu un taiſnibu 2 Moj. 28,30.), amatus, dahwanas un ſpehtuš, ſakramentuš un ſwehtas kalpoſchanaš un wiſu debeſchigáš bagatibaš pilnumu. Bet jaunàs deribaš iſredſetà tauta nedarija labaki, ka Iſraeliš wezà deribà. Ta drihš atſtahja pirmo mihleſtibu un gahja ſawuš paſchuš zeluš. Schiniš, gandrihš aiſtezejuſchoš, diwi tuhſtoſchoš gadoš, mehš redſam bej gala daudž nepateizibaš un neuſtizibaš, daudž preteſtibaš un weenaldſibaš pret eeſahluma pirmeem labumeem, paſauligu prahtu un nekahdu ilgoſchanoš uſ debeſchigàm kaſjàm. Bet taš Kungš neatrahwa Sawu mihleſtibu. Urween no jauna Winſch gahja pakal Saweem behrneem, Winſch juhtiſa wineem kalpuš treſchà, feštà un dewità ſtundà; bet wini negribeja lauteeš atgreeteeš. Weidſot bija tad ari peenahziš laiſkš preekſch bajnižāš, kur rahdijāš, ka ar winau ir beigtiš. Wina ſtahweja bej ſpehta un dſihwibaš, wina rahdijāš it ka aiſmirſta no Deewa. Genaidneeki gawileja. Tad dewa taš Kungš winai no jauna apuſtuluš. Mani brahli, apuſtulu ſuhtiſchana un wiſe apuſtulu darbš, kaš tagad nobeigtiš aiš mumiš, naw nekāš zitiš, ka jaunuš peerahdijumuš: Waj ſeewa war aiſmirſt ſawu ſihdamo behrnu, neapſchelhodamàs par ſawu meefigo dehlu? Un jebſchu wina to aiſmirſtu, tomehr eš tewi neaiſmirſiſchu. Tas Kungš atdewa Sawai bajnižai Sawāš ſwehtibaš wiſu pilnumu un dahwinaja winai no jauna wiſu, kaš winai wjadſeja, lai waretu ka bruhte eet pretim bruhtganam. Mehš wiſi eſam bagatigi peedſihwojuſchi ſcho ſwehtibu, un fatriš ſin no mumiš, ko winſch ir dabujiš un kaš winam wehl ſchodeen ir no Deewa darba. Tas bija atkal muhſu Deewa jaunuš mihleſtibaš darbš. Ził bagatigi Winſch iſgahſiš ſchini darbà par mumiš un par wiſu Sawu bajnižu Sawu mihleſtibu. Un ari perſoniga wadiſchana, ar ko taš Kungš wada katra weenu ir titai neſchana no Wina mihleſtibaš. Kaut ari wina rahdāš daudžreiž jo gruhta un brihſcham pawijam neſa-

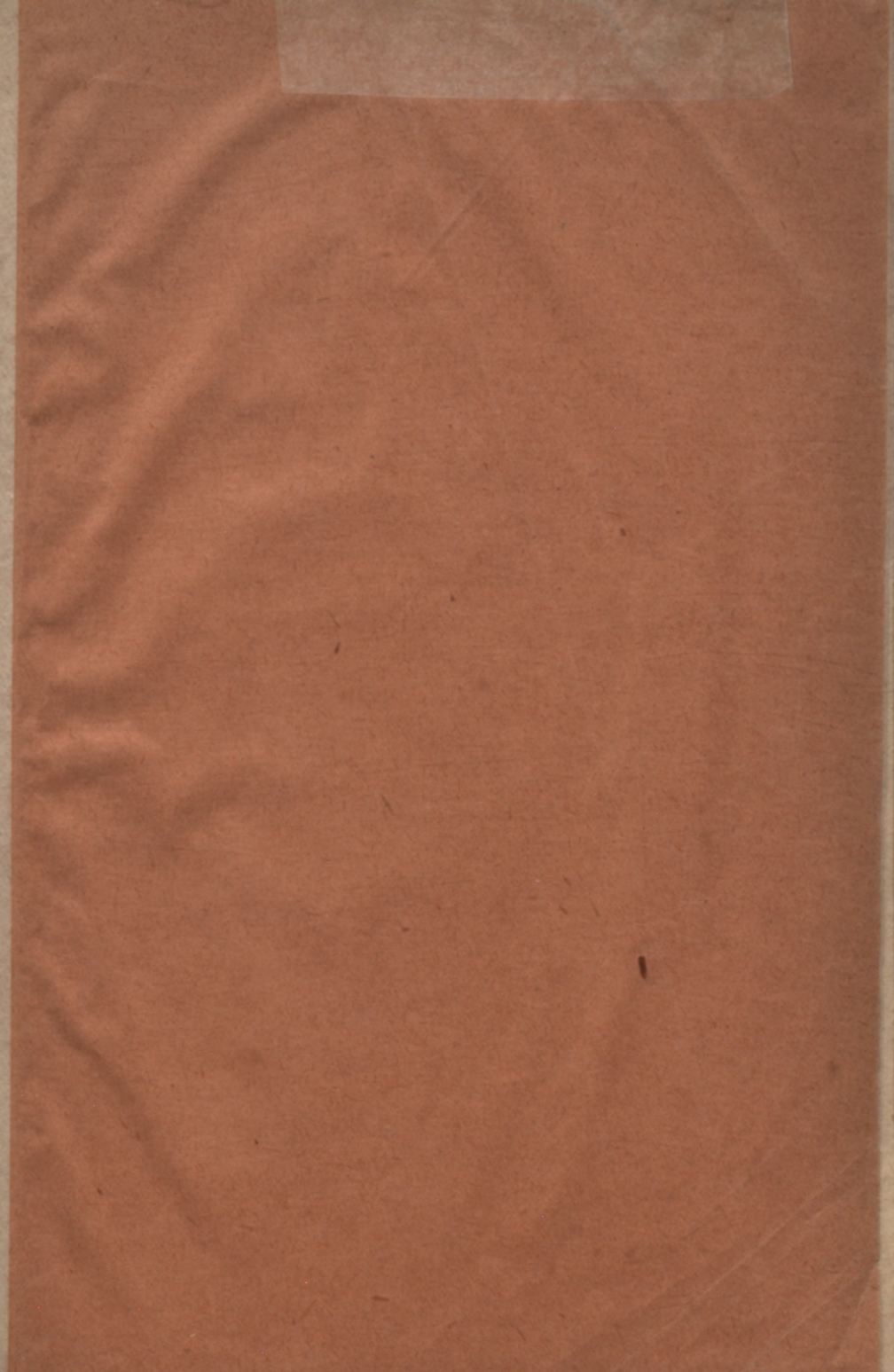
protama, tomehr par fatra weena dsihwibu no mums stahw rakstits: Es tewi esmu mihlestijs ar muhschigu mihlestibu.

Bet ko lai nu mehs fakam par scho laitu, kurā mehs tagad atrodamees jaw astonus gadus, par scho klujuma laitu? Waj tas ari iistatās ka mihlestiba? Tas klungs ir atkal aijnehmis no mums Sawus apustulus, apsegeleschana wairs netop dahwinata, leelās deewkalposchanas wairs netop šwinetas, aijluhgjchana un wihraks wairs neustahpi, leezibas baljs ir aplufusji, un daudj kas, ko tas klungs bija dewis mums un kas mums bija mihlsch un dahrgs, mums japeezeesch. Waj ta ir ari mihlestiba, jeb waj beidsot tatschu naw eedegusees Deewa dujmiba par mums muhsu netajsnibas dehl. Waj Wjnsch ir nowehrjees no mums? Re, mani brahli, ari schis klujuma laiks ar wisu gruhtumu, ko tas atnesis mums, ir atkal Wina mihlestibas sijnie. Tajni tamdehl, ka Deews naw atstahjis muhs, tajni tamdehl, ka Wjnsch grib ijwest Sawu nodomu ar mums un muhs jagatawot uj Sawu Dehla tuwo nahschanu, Wjnsch ir lizis atgaditees schim laikam, kas nepeezeeschami wajadsigs preeesch muhsu jagatawoschanās. Wina breesmigā stunda, kur beidsjmais apustulis aisdarija azis, kur wisa schi darba eksistenz atradās kritiskā stahwokli, breesmigatā stunda, ko basniza bija peedsihwojusji kopsch swebhtā Zahna nahwes, kas te buhtu warejis muhs jatwert un jaturet? Tomehr mehs esam peedsihwojuschi to. Tajni tanī azumirkli Wjnsch šajija: Waj šeewa war aismirst šawu sikhdamo behrnu, neapschelhodamās par šawu meesigo dehlu? Un jebšchu wina to aismirstu, tomehr es tewi neaismirstišchu. Es negribu, es newaru aismirst šawus pirmajoš, kas tizibā man jekojuschu lihds šchejeen, es gribu ar wineem runat nopeetni, loti nopeetni, bet es gribu avklaht winu grehtus un negribu atstaht šawus ijredsetoš, lihds es tos buhschu aishwedis uj ko es winus esmu aizinajis. Wjnsch atstahja mums abus loadjutorus, kas muhs wada ar gudribu un apdomu, Wjnsch mums ir atstahjis Sawu wahrdu un šakramentu, dwehseles kopeja kalposchānu un daudj swebhtas peeluhgšchanas kalposchanas un zaur to mums ir dahwinajis til daudj un katris no mums peedsihwopee šawas širds tajni schini klusā laikā pawisam šewišku Swebhta Gara darboschānu. Tas wišs, wišs ir Deewa mihlestiba. Un beidsot nahst stunda ko mehs gaidam, kur wehl reis un tad wisstrahschnatā peepildschānā dsirdešin Wina mihlestibas wahrdu: Waj šeewa war aismirst šawu sikhdamo behrnu neapschelhodamās par šawu meesigo dehlu? Un jebšchu wina to aismirstu, tomehr es tewi neaismirstišchu. Jaunā beidsamā leelā mihlestibas darbā Wjnsch rahdis, ka Wjnsch muhs un wisu Sawu leelo

tantu narv aismiršis. Winšch ūhtis Sawu Dehlu un peezeļs tos eefsch
Krištus mirušchos un wišus, kas uļ Winu gaida, un tee taps aistranti
Winam pretim un paaugstinati Wina walstibā. Ta ir Wina mihlestibas
apseegeleščana un tad mehš drihļstefim muščhibā dšert no Wina mihle-
stibas.

Tahds Deews mums ir. Za mehš ūtojam Wina ūolu gaļjeenam
no eefahkuma lihds muščhibai, tad redšam titai mihlestibu, titat mihle-
stibu. Un ko lai nu daram? Šchi mihlestiba mums jaatbild ar pretmih-
lestibu. Woiraf neko. Bet tas dšungs to ari ūagaida no mums, peļš
tam Winšch ilgojas ar wišu Sawu ūirdi. Winu mihlēt, Winu patstah-
wigi ūatwert un Winam brihwprahtigā mihlestibā kalpot wišu mušču
dšihwoščhanu ar wišeam meečas, dwehjeles un gara ūehkeem, pawišam
ušeet eefsch Wina un Wina kalpoščhanas, tas ir mušču ūwehtigs pee-
nahkums. Ta ir weeniga atbilde, ko mehš waram Winam dot uļ Wina
beļgaligu mihlestibu, ar ko mehš waram eepreezinat Wina ūirdi. Brahli,
Winu ūatwert, Winam kalpot, Winu mihlēt.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0310027187